

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România, 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc la biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani
a treia oară 10 bani.

Drepturi și datorințe.

Legile dau cetățenilor dreptul, ca prin votul lor la alegerile pentru dietă și la alegerile de membri în congregațiile municipale să iee parte și ei la îndreptarea treburilor țării și la îmbunătățirea sortii lor.

Le spunem acestea iubitorilor noștri cetitori, pentru că ne aflăm în fața alegerilor din comitate. Mai de aproape se îngrijește, adică ar trebui să se îngrijească de soarta poporului conducătorii dela comitate, cari mai bine cunosc necazurile poporului dela sate, și mai ușor pot afla modul cum trebuiesc acelea lecuite.

În sfatul mare al comitatelor, ce se numește *congregațiune*, pe lângă oficialii mai de frunte, sunt părtași vi-rilității, oamenii, cari plătesc o dare mai mare, și apoi membrii aleși de cetățenii cu drept de alegere.

Noi n'avem deputați în dieta țării, cari să se îngrijească și să facă cunoscute celor dela putere necazurile poporului român. Oameni bogați, moșieri mari, cari să plătească dare multă încă avem puțini, și astfel în congregațiile comitatense interesele noastre nu sunt reprezentate după cum ar cere numărul de peste trei milioane al Românilor din patrie.

Avem însă dreptul deși restrîns să alegem membri municipali. Peste câteva zile se vor și întîmpla aceste alegeri, și atunci tot Românul, care și dorește binele seu și al națiunii sale, să bage bine de seamă pe cine va încredința, cui își va da vo-

tu, pentru-ca să-l reprezinte și să-i apere interesele la comitat.

O mulțime de necazuri are poporul român. Pădurile, pășunatele de pe la lăate, drumurile, podurile vămile multe, afacerile cu darea, afacerile școlare și câte altele nu ar trebui altfel orânduite, de cum sînt astăzi, și acestea toate nu se pot face decât de bărbați cumiți, cari au inimă pentru poporul român, înțeleg necazurile lui, și sînt gata să facă totul, pentru-ca pe cât se poate barem să îndulcească viața amară și plină de necaz a bietului Român.

Toate acestea nu le putem afla și toate acestea nu le putem aștepta, decât dela bărbați eșiți din sinul poporului român. Oameni de-ai noștri, cari zilnic vîl lupta cea mare, ce silit este Românul să o poarte, pentru-ca să și poată trăgăna viața de pe o zi pe alta.

Și pe la sfaturile din congregațiile comitatense, multe se pot face, dacă este bunăvoință și tragere de inimă față de popor. Multe hotărîri pentru ocărmuirea comunelor aici se iau. Să hotărîsc aici lucruri, cari merg la minister, și ce bine ar fi, dacă în fiecare comitat interesele poporului nostru ar fi apărute cu cinste și demnitate, ear' necazurile lui aduse la cunoștința ocărmuirii, care datoare este să se îngrijească de înlăturarea a tot ce-i rău și de introducerea a tot ce binele cetățenilor pre-tinde.

Să se gîndească cu înțelepciune fiecare Român, cum se va folosi de dreptul seu la alegerile din comitate. Toți să fie una, în înțelegere deplină să voteze pentru aceia, cari îi voesc bine, cari au dor în inimă să vadă înflorit și

scăpat de necazuri poporul român. Oameni de acestia, dela cari ajutor poate poporul român aștepta, sînt numai cei eșiți din sinul lui!

Puneți deci, cu toții umăr la umăr și ajutați la isbîndă pe cei de un sânge ou voi.

—r.

ALIANȚĂ ROMÂNNO-TURCĂ.
Ziarul rusec »Novoje Vremja« e informat despre o apropiată încheiere de alianță între România și Turcia. »Nov. Vr.« dă mare importanță întîlnirii regelui Greciei cu Monarchul nostru la Viena. La această întîlnire, zice foaia rusească, va veni în discuție și alianța româno-turcă, care e proiectată a se încheia sub protecția (?) Austriei.

Astfel, după încheierea acestei alianțe cu Turcia, alianța statelor neslave din Balcani (România, Grecia, Turcia) va fi fapt împlinit.

Agitație naționalistă. Din Timișoara primim știrea, că vicecomitele Capdebo a dat ordin fisolgăbiraelor respective, ca să cerceteze de urgență și cu cea mai mare stricteță casurile de *agitație naționalistă*, ivite cu ocaziunea alegerilor dietale în cercurile *Biserica-Albă, Văjvâr și Recaș*, precum și toate abuzurile întîmplute, și despre rezultat să-i raporteze imediat. Oare mișcarea *Nemților* bănațeni să-i fi dat de lucru lui *Capdebo*?

FOITA.

Poesii populare.

Asta nană nu-i drept
Tu să porți salbă pe piept,
Și la mine în șerpar
Eu să n'am nici un crețar.

Nană pentru ochii tîi
Mult aș da să fie ai mei,
Mândră pentru gura ta
Mult ași da să fie-a mea.

Dela nana-mi vine dor
Cum vine luna prin nor,
Dela nana-mi vine jele
Cum vine luna prin stele.

Când trec nană p'ingă voi
Plîngu-mi ochii amîndoi,
Când trec mândră p'ingă tine

Suspina inima-n mine

Ca-n copilul de trei zile.

Culese de *Costa Baloș*, soldat.

Din Ieud, (Maramureș).

Culese de *Maria Meșter*.

Care mamă face fete,
Dumnezeu nu o mai vede,
Hei tu mămulița mea,
Când m'ai făcut tu pe mine,
Nu te-o văzut nici pe tine;
Când pe mine m'ai făcut,
Dumnezeu nu te-a văzut.
Că de 'mi te-ar fi văzut,
Fată nu m'ai fi făcut,
Ci m'ai fi făcut fecior,
Să-mi trăesc mai pe ușor
Să nu trag atîta dor.

Alunaș cu creanga-n rit,
Trece mândru dozilit,
Nu mă 'ntreabă de trăit,
Gîndești, că nu ne-am iubit.
Alunaș cu creanga-n iarbă,

Trece mândru nu mă 'ntreabă.
Gîndești, că nu i-am fost dragă.

Din Sibiu.

Culese de *Teodor Itoafă*, sergent.

Foaie verde porumbele
La poarta mîndruții mele
Cîntă două turturele,
Așa-mi cîntă de ou jele
De trei nopți ascult la ele,
Așa cîntă de frumos
De cade frunza pe jos,
Una-mi cîntă alta-mi zice
Du-te acasă mei voinice,
Nu-ți perde noaptea 'n porțiță,
Căci mândra 'ți-se mărită.

Maica mă știe la coasă
Eu sînt lîng' a mea frumoasă,
Maica mă știe la fîn
Eu stau cu mîna la sîn,
Maica mă știe la tîrg
Eu mă joc cu mândra 'n crîng.

ÎN AMINTIREA LUI MIHAIU-VITEAZUL. Liga culturală va organiza în 8 Nov. v. c. (Sf. Mihail și Gavril) în București mari manifestații naționale în amintirea lui Mihailu-Viteazul. Vor fi invitate a participa toate societățile din București și din provincie, școalele etc. Vor fi procesiuni, întruniri publice etc. și seara se va ține la Ateneu o conferință, de dl prof. univ. Onciul.

La sărbări vor fi invitați a participa Români din toate părțile. Secțiile Ligei vor organiza în toate orașele României solemnități, asemenea celor din capitală.

Republica balcanică. Comitetul macedo-bulgar și-a format programul aspirațiilor sale cu privire la Macedonia astfel:

1. Republică federală, compusă din provinciile turcești Salonic, Monastir, Usküb și Adrianopol.
2. Noua republică va fi cu totul independentă de Turcia.
3. Ea va fi administrată de către un consiliu federal, ai cărui membri vor fi aleși.
4. Fiecare canton al republicei se va bucura de autonomia sa pentru afacerile locale.
5. Republica nu va avea armată, ci numai o miliție în cas de lipsă.
6. Votul universal, referendum, reprezentarea minorităților, impositul progresiv pe venit, impositul pe proprietate, libertatea întrunirilor și a presei, egalitatea pentru toți cetățenii.
7. Alegerea funcționarilor civili.
8. Președintele federației va fi ales pe cinci ani prin vot direct.

Steng vândut. Se vată kossuthiștii din Kecskemét, că fostul lor candidat, Dr. Kovács Pál, în preajma alegerii s'a retras pe neașteptate în favorul candidatului guvernamental. Faptul acesta l-ar fi comis din gheșeft, fiind plătit de contracandidatul său. Pentru această trădare de steag, curg acum injuriile la adresa marelui kossuthist de ieri-alaltăieri. N'au drept însă kossuthiștii, căci aleșii lui Francozi fac geșeft sus, ear' Kovács a făcut tîrg acasă și o deosebire atât de mică nu merită atîta larmă.

Conferința partidului național slovac. Fruntașii slovaci s'au întrunit în ziua de 17 Octombrie la Turof-St-Martin într'o conferință, pentru ca să delibereze asupra situației, organizării și conducerii partidului și asupra atitudinii viitoare a deputaților slovaci în parlament. La adunarea prezidată de bătrînul și energicul luptător Paul Mudrony, au participat Mateiu Dula, Paulini Tóth, precum și nou aleșii deputați și alți fruntași de-ai poporului slovac. În această conferință s'a hotărît, că grupul deputaților slovaci nu se va alătura la nici un partid existent, ci va forma separat un partid de drept, ear' conducătorul acestuia va fi deputatul Dr. I. Rujak, care deja în una din primele ședințe ale camerei

maghiare va preciza viitoarea finută a lor în parlament. Partidul întreg va fi condus și în viitor de fruntașii de mai înainte, cari n'au isbutit să pătrundă în parlament. Cel puțin așa sînt informate foile ungurești.

DIN LUME.

Bulgaria.

Agentura telegrafică »Die Information« (în Viena) publică din Sofia senzaționala știre, că acolo se pregătește o lovitură de stat, care țintește anexarea Bulgariei la Rusia. Toți oficerii bulgari sînt amestecați în conjurațiunea aceasta, căștigați fiind prin asigurarea, că în cazul anexării vor fi primiți cu rangul actual în armata rusească. Mai mulți oficeri superiori au declarat în public, că aderă la ideea anexării. Rușofili din Sofia lucră acolo pe față, ținîndu-și consultările în edificiul consulatului rusec.

Cu greu ne vine a crede, că Bulgaria s'e fie așa de ingenunchiată la picioarele Rusiei, încât s'e și vîndă, de dragul ambiției oficerilor ei, independența numai de ieri căștigată.

Consutul american din Sofia Dickson, cere arestarea capilor comitetului macedonean, ca complici ai briganzilor cari au sechestrat pe misionara americană miss Elen Stone, somînd pe guvernul bulgar să plătească răscumpărarea.

La Sofia au fost arestați mulți Macedoneni, cari se zice că ar fi dat mîna de ajutor briganzilor.

Politica Sârbiei.

După cum s'a observat în timpul din urmă, o radicală schimbare s'a făcut în politica esternă a regatului sârbesc. Până acum bărbații politici sârbi au dovedit o deosebită alipire față de Austro-Ungaria și România, cari state, ca aparținătoare triplei-alianțe, în primul loc asigură independența și dezvoltarea liberă națională a poporului sârbesc. De când cu romantica căsătorie a regelui Alexandru însă, politica esternă a Sârbiei înoată în apele Rusiei. Se vede aceasta îndeosebi din mesagiul de tron, cetit Duminecă cu ocaziunea deschiderii șcupoinei și depunerii jurămîntului pe noua constituțiune. În acest mesagiu se accentuează raporturile de amicitie și bună înțelegere, ce există între Sârbia și marele imperiu rusec, precum și între Turcia și Muntenegru. Raporturile față de Austro Ungaria le atinge numai superficial. Nici cu o vorbă însă nu este amintită România. Este semnificativă această ocolire a celor două state vecine. Ea dovedește că Sârbia, în urma politice de fustă din conac este pe calea să devină o simplă provincie rusească, în frunte cu un rege-păpușă, cărmuit de o femeie.

Afganistanul.

Din Petersburg i-se comunică lui »Daily Telegraph«, că îndată după proclamarea lui Abibula de emir al Afganistanului, frații lui au fugit din Cabul. Acesta e un semn sigur, că ei pregătesc o revoltă contra lui. Emirul cel nou e convins despre aceasta, de aceea au luat

măsuri de apărare. Toate intrările la palatul lui sînt ocupate de trupe de încredere, pentru prinderea fraților fugiți a trimis trupe. Lui Abibula îi e îndeosebi teamă, că seminișile afgane dela munte se vor răscula în favorul fratelui său Omar. Noul emir a cerut spriginul amical al Țarului și al emirului din Bocara. În cercurile militare din Petersburg sînt convinși, că în curînd va isbucni în Afganistan un războiu civil.

Trupele rusești din Asia centrală și Căzaci de Terec sînt puse pe picior de războiu. Știrea aceasta e însă desmințită de »Pol. Kor.«.

În 15 n. au înmormîntat în Simla cu mare pompă pe emirul Abduraman. Abibula a ținut o vorbire, în care a accentuat, că va apăra hotărîle țării, nu va mări, nici nu va permite să se micescă țeara și va domni, după-cum l-a învățat tatăl său. Alianța cu Anglia va menține-o și pe viitor, căutînd a continua relațiile amicale cu ea.

Miscări revoluționare în Rusia.

Din Chișineu a sosit la Viena știrea, că în Rusia se pregătesc din partea studenților și a celor asupriți noue revolte. Zilele trecute avea să fie deportat la Siberia un student închis în temnița din Chișineu. Pentru eliberarea lui au sosit mai multe sute de studenți universitari din Chieff, cari încunjurînd temnița, au încercat să pătrundă în ea. Intre soldații de pază, ajutați mai târziu și de Căzaci, s'a iscat o luptă sângeroasă; studenții, cei mai mulți răniți, au trebuit să se retragă, dar' întăriți cu cete din popor au cutreerat stradele orașului. Numai cu mare greutate i-a succedat forței armate să risipească pe manifestați. Temnițele și spitalele sînt pline.

Se pare, că mișcarea revoluționară eșită la iveală în Chișineu e numai o verigă dintr'un lung lanț, pentru-că revolte au isbucnit și în alte orașe, unde sînt universități, cum s'a întîmplat la Smolensc. În curînd se vor repeta scenele acestea în Moscova, Petersburg și Harcoff.

Mișcările acestea căștigă mult în importanță prin faptul, că nu sînt numai studențești, alăturându-se la ele și o parte mare din populațiune.

Creta.

Ziarul »Debats« din Paris află, că conferința regelui Greciei cu ministrul de esterne al Franței, dl Delcassé și cu președintele republicei, Loubet, a fost privitoare mai cu seamă la chestiunea înfrățirii Greciei cu România și la apropierea Greciei de Turcia.

În această din urmă privință, se asigură că Turcia se va învoi la unirea Cretei cu Grecia, dacă Grecia se va angaja să susțină până la extremitate statul quo în Macedonia, contra pretențiilor Slavilor.

Războiul din Africa-de-sud.

Kitchener continuă a spânzura și impușca pe oficerii buri, cari cad în mînile lui. Crimele acestea nu sînt însă în stare să împedecă înaintarea victorioasă a Burilor, războiul Olandezilor din coloniile engleze și demoralizarea armatei engleze, în care se înmulțese

desertările, mai ales și din cauza neplătirii soldelor mercenari.

Un ordin al lui Botha dispune deja începerea represaliilor. Comăndele lui Thieron și Maritz, cari înaintează în direcția orașului Cap, dau foc la toate fermele engleze. Alte represalii se mai așteaptă. Botha a încunostințat pe Kitchenier, că pentru ori-ce oficer bur uois va fi împușcat un oficer englez.

Mai multe comănde de Buri, cu totul 500 bărbați, au înaintat victorioși și înmulțindu-și cetele cu răsculați, înspre mează-zi. Unele detașamente au ajuns până la Hopefield și la golful Saldanha. Mare consternația a produs în orașul Cap sosirea Burilor sub Thieron până în apropiere de 30 miluri. Comunicația pe calea ferată și pe liniile telegrafice e întreruptă. Aproape întreaga garnisoană a plecat, înspre nord, ear' pentru înlocuirea ei au fost luate trupe de pe vasele de războiu.

În ministerul de războiu se refuză ori-ce lămurire, ceea-ce arată, că știrile primite acolo sânt foarte neplăcute. Dacă se va adevêr știres, că chiar și *Englizia din colonia Capului încep să simpatizeze cu Buri*, indignați fiind de cruzimile comise de trupele lui Kitchenier și că vor să întemeieze laolaltă cu Buri și Africanderii Statele-unite independente din Africa-de-sud, zilele Angliei în Africa-de-sud sânt numărate.

Cunoscutul juriconsult rus Martens, trimis al Țarului, a fost primit în audiență de domnul Roosevelt, președintelor Statelor-Unite.

Se crede, că Țarul s'a decis ca în baza stipulațiilor convențiunii dela Haga și în unire cu domnul Roosevelt, să intervină pentru curmarea războiului anglo-bur.

Stiri mărunte

Resultatul celor 29 alegeri suplimentare din Bulgaria e următorul: 12 Tancoffiști, 6 Caraveloffiști, 6 Stoiloffiști, 3 Stambuloffiști și 2 Independenți.

Statele-Unite din America-de-nord au intervenit la guvernul chinez, ca să îl-se recunoască îndreptățirea la o concesiune de teritoriu în Tientsin pentru de-a avê în privința comerțului avantajile, de cari se bucură celelalte națiuni.

Japonia se pregătește să protesteze contra ori-cărui pact, ce s'ar încheia între Rusia și China referitor la Manjuria.

Împărăteasa Chinei voește să numească un nou moștenitor de tron în persoana lui Lungpeitse, un nepot al lui Tuan. Partidul de reforme protestează, sperând, că va fi și ajutat de puteri.

Răsculații columbiani au suferit în lupta dela Panama din 15 l. o înfrângere grea.

Duminecă s'a deschis în mod solemn scupcina, depunând și regele jurământul pe noua constituție.

Politia din Sofia a sflat, că tâlharii, cari au răpit pe Miss Stone, sânt Bulgari cunoscuți. Cercuri normative au indicii pozitive, că în chestia aceasta e amestecat și comitetul macedonean.

Peste Constanța emigrează la Turcia în cete mari Turci din Bulgaria.

Admiralul grecesc și statul lui major sânt pe drum către Constantinopol, unde vor fi primiți în audiență la Sultanul.

Rușii au început să ceară revizuirea tratatului de pace, încheiat de congresul dela Berlin.

Novostile anunță, că în curând se va întruni un congres european, care va discuta în chestiunea Armeniei, Macedoniei, Bosniei și altele.

Budgetul marinei rusești pe 1902 e de 98,318,984 ruble, dintre cari 34 mil. pentru înmulțirea flotei și întărirea la Port-Arthur (Asia).

La desbaterăa legii de presă în Sêrbia se va propune, ca și membrii familiei reginei să fie declarați imuni.

Budgetul de marină al Statelor-Unite va fi mărit cu 13 milioane dolari (65 mil. opr.).

Deficitul din budgetul Francei e de 91 milioane, din cari 50 sânt neacoperite.

O escadră rusească va face o vizită portului grecesc Pireu. Folle rusești zic, că scopul vizitei e să arete, că înfrățirea româno-greacă nu turbură relațiunile ruso-grece.

SCRISORI.

O întimpinare.

Ighiu, în Octomvrie 1901.

În numărul 37 al Foii Poporului, cu datul 9/22 Septemvrie a apărut sub titlul »O școală amenințată» o scrisoare, în care m'a descris ca pe un distrugător al școlii comune gr.-cat. și gr.-or. din opidul Ighiu, pentru-că ca epitrop al bisericii gr.-or. am detras din salariul învățătoresc 50 de coroane pe anul expirat.

Ca publicul român să nu rămână în rătăcire, dau următoarele deslușiri:

În ședința senatului școlar gr.-cat. din Ighiu, ținută în 21 August 1892 s'a decis, că școala să se susțină împreună cu comuna bisericăscă greco-orientală, plătind fiecare biserică la salariul învățătoresc de 300 fl. câte 150 fl. Școala să poarte numele de gr.-cat., ca și până acum, senatul școlar să fie compus din poporul gr.-cat. și să stea sub jurisdicțiunea bisericii gr.-cat., alte spese, precum competența la fondul de pensiuie regnicolar, recuizitele de școală, toate să cadă în sarcina bisericii gr.-cat., ca susținătoare a școlii, neavând comuna gr.-orientală a solvi altceva afară de jumătate salariul învățătoresc și jumătate lemnele de foc. Tot atunci s'a hotărât și modalitatea încasării celor 100 de florini dela credincioșii gr.-cat., cari primiau 50 fl. din fondul școlar archidieceșan, împărțindu-se credincioșii gr.-cat. în 3 clase à 2 fl., 1 fl., și 50 cr.

Lămurit se vede dar', că poporul gr.-or. din Ighiu a fost supus la solvirea unei sume de 150 fl. pe an, pe care comitetul bisericii gr.-or. l-au plătit totdeauna. Ca să plătim încă 50 de cor. trebuia să se iee din nou un conclud.

Scritorul se provoacă la mai multe adunări ținute în cauza aceasta, despre cari n'avem nici o cunoștință și nici nu poate nime dovedi, că a fost careva dintre greco-orientali chemat la o astfel de adunare și dacă din întemplantare prin neștiință s'ar fi plătit mai mult de 150 fl. anual și lemnele, acela a fost un abus, despre care noi nu avem cunoștință, dar' era de datorința comitetului școlar numit, ca să ne provoace în scris dacă mai vrem să ținem școala comună și nu-

mai după un rezultat negativ putea să ne pună o taxă ca didactru după copii, dar' nu învățătorul sub propria autoritate să ne scoată copiii din școală și încă din aceea școală, la a cărei edificare greco-orientalii încă au contribuit în măsură considerabilă, ceea-ce poate mărturial și dl protopop Ioachim Crișan, de preșent în diecesa Lugojului.

Referitor la partea a doua din articol, rog pe corespondentul să spună, că dela conferența națională din 1881, precum și celelalte conferențe, la cari am luat parte ca delegat când? unde? am părăsit pasivitatea prin votare. Că am luat parte la darea de seamă a lui Verner, aceea se motivează prin articolul din »Gazeta», ce a apărut după darea de seamă datată din eroare din Șard, pentru a cărei aserțiune rog pe redactorul Traian H. Pop a dovedi și — cum s'ar putè ști — ce se vorbește și ce se lucră de contrarii nostri politici, când nime nu ascultam vorbirile lor. Că am luat parte la cină a fost, că de 3 ori s'a trimis după mine și numai în urma atâtor insistări am luat parte, unde sus și tare am accentuat, că Românii sântem toți pasiviști.

Acum rog pe corespondent să-mi spună, că prin asta am stricat solidaritatea sau am știrbit pasivitatea și tocmai domnia-lui învățătorul Domșa vine a mă învăța să fiu naționalist, domnia-lui, care știe povestea cu banii colectați pentru casele ruinate ale dlui Dr. Rațiu, domnia-lui, care pentru banii »Transilvaniei» a fost tras la răspundere și pentru care l-s'au licitat mobilele, apoi a părăsit școala lăsându-o în grija muierii, pentru-ca să adune vama din Ighiu cu șogorii domnia-lui ca vamaș etc. etc.

D-lui zice, că școala e în primejdie pentru cele 50 coroane și tot dînsul spune, că ea are un fond de 6000 fl.!

Trebue să gândească, că făcând politică de felul acesta, în loc să-și vadă de școală, numai strică, ceea-ce cu destulă durere o ved și superiorii lui, preotul gr.-cat. și totodată directorul școlii și protopopul tractual.

Cred, că on. public cetitor e pe deplin lămurit în privința stării lucrurilor.

Nicolau Florescu.

Sunt milionarii fericiți?

Fata unui miliardar din America, d șoara Rockefeller a făcut în anul acesta o călătorie în Europa. Un jurnalist a întrebato, că fericită e? Ea l-a răspuns: »Fericită? Se poate cumpêra fericierea cu bani? Nu sânt o mulțime de lucruri pe lumea asta, cari ne pot face nefericiți și noi nu putem scăpa de ele pentru toți banii din lume? Și apoi nu știi, că chiar noi cei răsfățați în bunurile lumii simțim mai tare și o lovitură cât de mică a sorții, de care la cel sărac nici că-l pasă? Nu, eu nu sânt fericită! Spune-o asta la toți, cari mă pisnuiesc!»

Din răspunsul acesta se vede cel puțin atâta, că miliardarul Rockefeller are o fată cuminte. Pe copiii celor mai mulți milionari și miliardari l-a stricat să în avușta. În America întregă se

vorbește cu scârbă de gemenii milionarului Pullmann, niște băieți vestiți pentru nebuniile și risipa lor. În statele sudice ale Americii-de-nord este un club compus din băieți de milionari. Acestia au închiriat doi oameni, asupra cărora au asmuțat niște câni de vânat, cari sfârtică ori-ce ființă viie.

La scaldale din New-Port s'au întâmplat în vara trecută o mulțime de focuri. Care n'a fost mirarea poliției, când a prins pe tăciunar în persoana fiului lui Bell, un milionar american. Întrebat, că ce l-a îndemnat să aprindă casele, a mărturisit, că dorința de a vedea case arzând și pompierii alergând la foc. L-au închis în casa nebunilor, unde însă n'a stat mult, căci era altmintrelea sănătos.

E greu de răspuns și la întrebarea, că oare cari dintre milionari sunt mai fericiți, cei ce au copii de felul celor descriși mai sus, sau cari n'au de loc.

Despre Mayer Amsel de Rothschild se știe, că s'au supus la cele mai mari chinuri, a postit și s'a rugat ani îndelungați, ca să-i dăruască Dumnezeu copii, dar' înzădar.

Nici viața familiară a miliardarilor nu e fericită. Milionarul Bald, fratele strictei prințese Chimay, care s'a despărțit de bărbat, ca să poată trăi cu un Țigan, s'a despărțit de femeia cea dintâiu pentru bigamie, de a doua din cauza moravurilor stricte și pentru-că era un bețiv ordinar. O fată măritată de-a miliardarului Gould a fost pusă de curând sub curatelă, pentru că în trei ani a făcut datorii în suma de 25 milioane coroane.

Se înțelege, că nici milionarii nu scapă de o mulțime de boale, deși pot plăti armate întregi de doctori. Milionarul Markus Daly a murit în etate de 58 ani, fiindcă stomachul lui nu mai putea mistui nici o mâncare. Rockefeller, cel mai bogat om de pe pământ, pisma pe cel din urmă cerșitor, care rodea cu poftă la o coajă de pâine neagră. Pentru-ce? Un șir lung de ani înainte de moarte n'a putut să mănânce făr' numai câteva frimituri de jimblă ou puțin lapte.

Ca și domnitorii, sufer și milionarii de frica de tâlhari. Nathanael de Rothschild din Londra striga ca din gură de șerpe, când vedea, că cineva își viră mâna în buzunar, crezând, că vrea să scoată un revolver, ca să-l împuște. Și când îi zise cineva: »Trebue că ești fericit, dle baron«, i-a răspuns: »Fericit? Eu fericit? Ești fericit dacă în momentul când te pui la masă primești o epistolă, în care ești amenințat cu moartea, dacă nu trimiți pe cutare adresă 5000 florini? Eu — și fericit!«

Chiar și cei ce impart din averile lor uriașe, nu sunt scutiți de aceste primejdii. Tot din familia Gould este o domnișoară cu numele Elena, care își împarte averea cu mână largă între săraci, fericiind sute și mii de familii. Și cu toate acestea nu poate umbla fără a fi încunjurată de poliști secreți, cari o păzesc de tâlhari și de amenințările cerșitorilor nevrednici de mila ei.

Nici de-a face crime nu scutesc milioanele pe cel ce le are. În Paris a prins poliția pe unul Fevrot, chiar când făcea o spargere. Cercetările au dovedit,

că spărgătorul era proprietar de milioane și — căpitan de tâlhari, cu cari făcea spargeri, ca să-i treacă de urit, cum zicea el.

Vedem deci și din viața acestor miliardari, că fericierea nu atîrnă de loc de bani, precum nu atîrnă nefericirea de sărăcie. Și sărăcia și bogăția face fericiți și nefericiți, și dacă e vorba de fericiere, aceea o dă numai conștiința liniștită, că ai trăit și trăești după învățăturile, puține, dar totul cuprinzătoare ale Domnului Christos.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu“

Rugare

cătră membrii Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului.

Precum îndeobște este cunoscut, tinăra noastră reuniune agricolă se susține aproape numai din taxele dela membri. Deasemenea este cunoscut, cum în schimbul acestor taxe comitetul central al reuniunii împarte an de an între membrii reuniunii în mod gratuit fel de fel de semințe de nutrețuri, de cânepă italiană, apoi pădureji, altoi, galige de soiu etc. ba în timpul din urmă, încât a îngăduit starea materială, s'a procurat 3 vițele, 2 oi și 1 berbec de soiu, cari s'au dat și ele membrilor, tot în mod gratuit, spre prăsilă. Spre a răspândi în cercuri cât mai largi folositoarele povești despre unii sau alți rami de economie, comitetul a tipărit unele cărți, pe cari parte le împarte gratuit, parte le pune în vânzare cu preț redus. Fără a aminti de deseale întruniri agricole, de tovărășile agricole și de însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen, întemeiate la stăruința și cu conlucrarea noastră, ținute la fața locului prin comune, comitetul pune la cale an de an ținerea a câte unei expoziții de vite și de poame, expoziții împreunate cu distribuire de premii în bani.

Aceste premise, cererea ce o adresăm membrilor nostri este, să binevoiască a lua la cunoștință pe calea aceea, că cu scop de a se pute încassa taxele cu mai multă ușurință și fără cheltuială — cuitanțele despre taxele pro 1901 ne-am luat voia a le transpune oficiilor protopretoriale din Sibiiu, Săliște, Mercurea, Sebeșul-săsesc și Norich, cari oficii au primit cu multă prevenire încassarea acelor prin organele, ce le stau la dispoziție.

Suntem în firma credință, că stimabili nostri membri, pătrunși de însemnătatea reuniunii, pe cari datorii suntem să o susținem cu toții, nu ne vor lipsi de valorosul sprigin oferit și până aci, și pentru ceea ce îi rugăm să primească și pe această cale sincera noastră recunoștință și asigurarea despre frățeasca dragoste ce li-o păstrăm.

Sibiiu, 20 Octomvrie n. 1901.
Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu.

Demetriu Comșa,
președinte.

Victor Tordășianu,
secretar.

„Călinarul Poporului“

„Călinarul Poporului“ pe anul 1902 a eșit din tipar și se află de vânzare cu prețul obișnuit de 40 bani (20 or.) și 6 bani (3 or.) port.

Anul 1902 este al XVII-lea an al „Călinarului Poporului“ și, se vede, că cu cât înaintează acest călindar în vîrstă, cu atât cuprinsul lui devine mai interesant, mai bogat și mai folositor pentru țeranii nostri și peste tot pentru tot Românul dela țeară.

„Călinarul Poporului“ pe 1902 este foarte bogat în cuprins și împodobit cu un număr însemnat de frumoase ilustrații.

Ca cetitorii nostri să se încredințeze despre aceasta, vom face cunoscut pe scurt cuprinsul lui.

Partea calendaristică.

Partea calendaristică cuprinde toate datele însemnate ale anului viitor, anume: anotimpurile, zilele critice, întunecimi, posturile etc., apoi lunile cu zilele lor, după călinarul Iulian sau cel românesc și după cel apusean.

La marginea fiecărei luni se află însemnată după zile vremea, staturi și termine, atât de folositoare pentru toți.

Eată s. p. datele de felul acesta de pe o lună:

Martie 1902.

Vremea: (După căl. de 100 ani): În 1-a lunii timp frumos, din 2-21 tot schimbăcios. Din 22-25 foarte frig, din 26-31 vor fi plo.

Sfaturi și termine.

Din 15-31 Martie se face foaia de mărturisire a întreprinderilor și societăților (însoțirilor), obligate la dare de seamă publică, (bănci, însoțiri com., etc.).

Ferește-te încât poți de a face datorii; dacă ești silit să faci, ia bani împrumut numai dela bănci românești.

După luni vine *cronologia, domnitorii din toată lumea, posta și telegratul, timbrele și șematismul*, în care se cuprind date despre tot ce alcătuie *puterea noastră culturală*, anume: *bisericele române* (biserica greco-orient. și gr-cat.), *școalele* (școalele populare, de mijloc, pedagogii și teologii, școale de fete) și *reuniunile* (culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, de negoț, tipografii, bănci și însoțiri sătești).

Fiecare din acestea sînt îmbogățite cu date nouă, așa că ele ne dau o vie icoană despre stările noastre culturale.

Mai urmează apoi 2 notițe de interes deosebit pentru plugari, anume: *Cât timp poartă animalele agricole și Greutatea de mijloc a bucatelor*, ear' în sfîrșit o altă notiță *statistică*, în care se arată numărul popoarelor, cari trăesc în atingere mai deasă ou Români.

Cu aceasta se încheie partea calendaristică și începe partea literară, cu articoli, povestiri etc. cu neîntrecutul *Răvaș* și cu frumoase ilustrații.

Despre cuprinsul acesteia vom scrie în numărul următor.

Posturile de învățătoare.

(m. b.) Posturile de învățătoare în timpul din urmă au început și la noi. Românii a se înmulți, dar încă nu în măsura ce ar trebui. În considerație pot veni, firește, singur numai școlile noastre, confesionale, populare, elementare, la cari se pot sistematiza asemenea posturi, căci din nefericire alte școli de categorii mai înaltă, de cari ar pute fi aplicate femei, avem prea puține până acum, și între actualele împrejurări abia dacă putem spera o schimbare în spre mai bine în apropiatul viitor.

Rolul important al femeii în instrucțiune, li-au recunoscut deja de mult popoarele culte ale apusului și de aceea nu ne putem mira de mulțimea femeilor pe terenul numit. La noi abia de câțiva ani s'a pornit un curent mai favorabil în privința aceasta, de unde și urmează, că încă s'ntem numai la începutul începutului.

Credem a fi nu de puțină importanță să precizăm vederile noastre, privitor la acest lucru foarte momentuos din toate punctele de vedere. Aceasta cu atât mai virtuos, cu cât s'au dat cazuri de nemulțumire cu rezultatele arătate de învățătoarele noastre, ba unele superiorități școlastice au chiar cassat astfel de posturi, necercetând a și da seama de motivele nemulțumirii, cu rezultatul arătat de învățătoare și deneșând simplaminte sexului mai debil competența în instrucțiune. Dovedește aceasta peste ori-ce îndoială afirmatiunea noastră, că s'ntem la începutul începutului și că facem pe tema aceasta simple experimente, cari întotdeauna și mai ales aici s'nt de evitate.

Posturile de învățătoare la noi Români, nu numai că trebuie — cele esistențe — susținute, ci chiar înmulțite la un număr corespunzător exigențelor poporului nostru. Firește aceste posturi trebuie umplute cu astfel de persoane cu puteri didactice, cari ne dau garanță, că speranțele noastre juste vor fi și împlinite prin zelul și sîrguința lor, ear' nu numai cu de acelea, cari treapta aceasta o consideră ca un fel de izvor de venit și mijloc de existență până la măriș.

Poporul român din patria aceasta, afară de Dumnezeu, în bunăcredință delă nimeni altul ajutor la susținerea școlilor sale n'are; are însă nenumărate școane și cărlige aruncate în ploaie din partea tuturor, cari nu se uită cu ochi buni la institutele noastre culturale. Abia ne vom pute mira dacă acest popor încă și acum mai stă une-ori la îndoială și se întreabă: »Oare la ce-i bună învățătorea noastră și câtă ispravă ne face? Nu cumva banii dați ei s'nt parale aruncate în vânt?»

Modul lui de rezonare este simplu; iute și de grabă șterge ceea ce i se pare superfluu, sau peste tot nici nu și bate capul a introduce lucruri noi pentru el, cum s'nt la noi posturile de învățătoare. Cu mersul lucrurilor din lumea mare, cu instituțiile altor popoare prea puțin își sparge capul.

Noi însă vedem în instituția posturilor de învățătoare la școlile noastre, o garanță mai mult de înaintare a neamului nostru, mai virtuos considerând principalul scop, pentru care s'nt ele puse, și s'ntem ispițiți a aștepta chiar regenerarea întregului nostru popor pe terenul economic dela învățătoarele noastre, dacă și ele își vor cunoaște înalta misiune.

Abstrăgând dela instrucțiune, ce pot să o dea învățătoarele pruncilor nostri, poate tot motorul principal pentru cari s'au creat și se sperăm, că vor mai crea asemenea posturi, a fost și este instrucțiunea în așa numitul »lucru de mână«.

Convingerea noastră este în punctul acesta, că învățătoarele noastre pot face o radicală schimbare pe terenul economiei noastre naționale, intru-cât adică dela ele depinde instruirea fiitoarelor soții și mame ale neamului nostru în cele mai de folos trebuințe de îmbrăcăminte și căsnicie.

Cine nu vede povârnișul pe care au pornit cu toții: domni și plugarii în procurarea îmbrăcăminte, rufării și obiectelor din casă? Cine nu vede corcirea și în mare parte abandonarea totală a admirabilului și de altă parte ieftinului port românesc? Cine n'ar încumenta să calculeze păraluțele date de poporul român străinilor pentru haine, cărpe, pânză etc.

Bietul țeran a silit să și vîndă bucatele din casă, ca să procure fetelor, nevastei și chiar lui însuși diferite nimicuri, cari toate în vremurile de mai nainte se făceau acasă de soția și fiicele lui. Eată ce credem noi că ar pute face învățătoarele noastre. A crește și deprinde încă de mici pe fetițele noastre la prepararea de obiecte ce s'nt indispensabile în îmbrăcăminte și în căsnicia poporului, a excita gustul față de lucrurile de casă între femeile noastre dela case, prin ce cu succes s'ar pune stavilă răului și păgubitorului învăț de a și cumpăra totul cu bani, neglijând în timpul acela motivele îmbrăcăminte naționale române.

Dar' pentru-ca succesul învățătoarelor să fie asigurat, va trebui ca ele însăși să premeargă cu exemplu în îmbrăcăminte, în aranjarea caselor lor și în toată privința, căci verba volant esempla trahunt. A se familiarisa cu femeile din comună, a le sta într'ajutor și la dispoziție cu plăcere pe tema aceasta, a forma societăți pentru promovarea scopului indicat, a fi întotdeauna la postul seu, ear' între copile a fi adevărate mame, aceasta se așteaptă dela ele.

Când în modul acesta se vor degaja învățătoarele noastre de sacrul lor obligament poporul va recunoaște meritul lor, le va stima, susține și va fi mulțumit cu activitatea lor. Națiunea românească încet, dar' sigur va da înainte.

Ear' dacă învățătoarele noastre vor face pe domnișoarele ori pe doamnele, și vor aștepta ca toți să se schimbe pe placul lor ear' nu vice-versa, și se vor »gena« a se dimitte, ba se vor gena a și gregăti și de mâncare, și și vor comanda totul de-agata dela hotel, ear' în școală se vor crede dispensate a propune altceva afară de îndrugarea unor ciorapi sau începuturi de dantele — fără de cari Românul prea bine poate, și trebuie să fie — pot fi sigure, că nici pe departe nu și-au împlinit datoria și că vor fi considerate — și nu tocmai pe nedreptul — de niște sarcini ce trebuie depărtate.

„Unirea“

„Teranii nostri“

Piesă populară în 3 acte.

N. Macovșteanu.

(Urmare)

Actul II.

Scena VIII.

Scena se schimbă în cea dintâi.

Lenușa și Anica.

Lenușa (intrând): Anico dragă, la să-te de gândurile tale, vezi că cu unchiașul tău nu ești la cale... și vremea trece.

Anica: Văd că trec, n'am ce-i face, dar' nici de Costică nu mă pot lăsa.

Lenușa: Bine, dar' n'ai răzuit ce vorbește satul de el?

Anica: Și de ar vorbi satul mă de zece ori atâta, toate s' minciuni.

Lenușa: Nu, draga mea, nu poți fi minciuni, știi că și unchiașu spunea

că de o vreme încoace s'a stricat de tot, șede tot prin birturi, umblă cu oameni de nimica, și nici de puținul pământ ce-l are nu se mai îngrijește... și din rēu ce a fost s'a făcut și mai rău.

Anica: El rēu n'a fost nici-odată, numai voi l-ați făcut așa...

Lenușa (cam supărată): Noi l-am făcut așa?

Anica: Da, voi, pentru că ați ascultat de lume mai mult decât de el, numai om de omenie nu l-ați zis și când a venit să spună ce-i zăce la inimă, l-ați scos afară din casă...

Lenușa (emoționată): Noi l-am scos din casă afară??

Anica: Da, voi l-ați spus să și caute altă fată, nu-i el de casa noastră. Apoi doar' nici eu nu s'vre-o grofiță, s'nt și eu săracă ca și el, dar' a fi sărac nu-i rușinea.

Lenușa: Asta nu, dar' e rușinea a nu fi om de omenie...

Anica: Rușinea asta nu i-a dat lui nici-când de cap, și aș pute lua venin, că nici n'o să-i de.

Lenușa: Nu prea luă tu venin pentru nime.

Anica: Ba iau, pentru el, iau că-l ouăsc și mi-e drag de el ca de ochi-mi din cap, și decât fără de el mai bine moartă... (plânge).

Lenușa (stringându-o la sine): Nu plânge dragă, nu-ți amări tu zilele pentru aceea... Știi că eu nu-ți stric voia, numai unchiașu să se invoiască...

Anica: Dacă-l vei ruga și tu pe el, se va invol, că unchiu-i bun... (suspină).

Lenușa: Voiu face tot pentru tine, dar' nu mai plânge, poate să vină acasă, și știi că lui nu-i place să te vadă vătându-te.

...Du-te acuma frumușel și-ți caută de lucru, și-ți mai uită de necaz. (Anica ese).

Învățătorii la Blaj.

— Adunarea Reun. învățătorilor rom. gr.-cat. din archidieceasă. —

Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români din archidieceasa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, după-cum s'a anunțat, s'a ținut în 3, 4, și 5 l. c. în Blaj.

Nu voesc a face un raport detaliat, ci la dorința expresă a unor colegi voiu să schițez momentele mai importante, cari au preocupat foarte mult pe cei 70 învățători în frunte cu întreg corpul profesoral dela institutul preparandial, școala de fetițe și cea de aplicație din Blaj, prezenți la ședințele reuniunii.

Și pot afirma dela început, că *împresiunile*, cu cari ne-am depărtat cei cari am petrecut 3 zile în acel centru, de unde pornirăm odinioară cu focul sacru în inimile noastre în mijlocul poporului, de data aceasta *sunt bune*.

Nu-i vorbă, străinul mi-ar suride în față la afirmațiunea aceasta, așteptându-se just și ecuitabil *la mai mult* dela o corporațiune de 600 învățători. Împrejurarea că nu s'au aranjat petreceri, producțiuni etc., că numărul celor prezenți a fost relative mic, precum și discuțiunile la ceea vii, une-ori mișcate și critice — i-s'ar fi părut cine știe cum.

Dar, chiar motivele acestea mă fac pe mine să socotesc adunarea aceasta de un bun augur, căci am văzut însuflețirea membrilor manifestată în cele 4 ședințe interesante, cari părea că *nu voesc* a se deslipi de masa verde până ce n'ar fi aflate toate mijloacele, prin cari să se poată ridica reuniunea noastră la nivelul demn *de cea mai mare reuniune culturală ce o avem în archidieceasa Blajului*.

Frasele și părerea din trecut a multora, că reuniunea archidieceșană încă mult timp e un pium desiderium, și-au aflat izvorul. Eram indeletniciți adevărat a aștepta să ni-se deie poruncă — și mai mult — să ne oroiască alții *disciplina*, care trebuie să fie inima reuniunii noastre, și care nu poate să lipsească din sinul nici unei societăți.

Ceea-ce nu e bină așa, căci dacă se așteaptă ori ce pornire — s'au obișnuită — tot numai de sus, e dovadă de micimea noastră, pe care nu — o admit, neputând face noi nimica înainte de a fi stimulați de acolo.

De aci rezultă, că rămânând noi învățătorii înfeleniți, cu dorul ca alții să ne miște și să ne lege unde pe noi ne doare, vom da dovadă numai de aceea, ce deocamdată nu voesc a numi.

De ceea am zis, că adunarea dela Blaj, eu o socotesc în această privință de un bun augur. Interesul și discuțiunile acelea vii le priyesc de niște semne bune, fiind de credința, că reuniunea noastră începe a deștepta interesarea învățătorilor.

Din toate momentele adunării, cel mai îmbucurător și mai însuflețit pentru noi a fost sosirea în mijlocul nostru a Escel. Sale bunului nostru Metropolit și a câtorva domni canonici. Chiar împrejurarea aceasta a însuflețit în cei de față atâta însuflețire, dându-se dovadă totodată, că glasul dulce al păstorului nici-când nu va imprăștiia turme.

În alții oaspeți au și fost salutați din partea presidiului printr'un avântat discurs, la care răspunzând Escel. Sa Metropolitul, prin părințești cuvinte, ne-a pus la inimă dragostea și iubirea de școală, care ridică popoarele la lumină și mărire, mai dăruind și reuniunii 100 cor.

Între alți oaspeți să amintesc pe dl. *Iuliu Bardosy*, insp. reg. în pens., cu cunoscuta-i dragoste ce o prestează învățătorimii și cauzei noastre școlare, poate ca nime altul în Archidieceasă, și pe dl. *Dr. E. Dăian* — cari încă n'au lipsit nici un moment din mijlocul nostru.

Asemenea dorim, ca domni prof. gimnaziali *Dr. Rațiu* și *Deac*, cari s'au făcut membrii ordinari ai reun. și u a participat la toate ședințele, să servească de stimul pentru întreg corpul profesoral dela gimnasul din Blaj, făcându-se membrii și participând nu numai la adunarea generală, făr și la adunările despărțemintelor, cum fac profesorii dela gimnasul din Brașov.

Prima ședință de Vineri dimineața îndată după vorbirea de deschidere a presidiului și cea a Escel. Sale, s'a suspendat pe câteva minute, fiind la ordinea zilei prelegerea practică foarte reușită a dlui prof. *Ungurean*. Redehișându-se ședința s'au citit trei rapoarte pe cari mai bine de nu le-am fi auzit. De se citeau în prezența Escel. Sale numai mângâiere nu i-ar fi cauzat. Anume: Din raportul comitetului central nu puteai scoate alta, decât desinteresul și lipsa de *disciplină* ce domnește în unele despărțeminte. Din raportul casarului *tot așa*, și din cel al comitetului redacțional al organului reun. *Foia Școlastică* *asemenea*. Alt-cum voiu reveni (și rog să revie și alții) la acele despărțeminte lipsite de ori-ce disciplină, arătându-le mai de aproape cu degetul, căci — să mi-se ierte — dacă sunt și învățători nedisciplinați, cum vor putea ei disciplina pe alți?

Sau e disciplină aceea, că unii cotesc foaia de 3 ani fără a trimite un crucer din abonament și nici taxele de membrii nu și-le solvesc? (Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ.

Știința economului.

În ziua de astăzi, când în urma recoltelor nu tocmai îmbelșugate din anul acesta, unii economi vor mai duce lipsă chiar și de *»pâinea de toate zilele«*; când sarcinile publice sunt tot acelea, ba poate că pe unele locuri se vor mai și spori cu altele noue; când intereselo sau cămete de pe la bănci silesc pe unii economi, ca să și vândă aproape întreaga recoltă a anului; când mândria (luxul), acest copil lacom și răsfățat, care încă s'a încuibat binișor prin casele economilor noștri, asemenea cere câte-o particică bunișoară din agoniseala economului: este prea firesc, că acesta încă trebuie să fie provăzut cu oare-cari științe și cunoștințe practice, căci ceifără carte, după-cum se zice într'o poezie școlară, de-ale noastre, *»oh! cum să muncesc, în câmp și acasă și tot nu sporesc!«*

Scena IX.

Lenuța și Traian.

Lenuța (singură): Ce să-i faci, așa s'au toate fetele, la ele nu vorbește mintea, ci inima... și... în sfârșit nici eu nu cred să fie Costică așa de rău precum se vorbește, dar gurile rele i-au scos nume rău, pe care cu greu și-l va perde...

Traian (întră emoționat): Lenuță dragă, pe seară vei lua copiii și te vei duce cu ei la frate-meu, căci pe cum am înțeles, la noapte ear' vreau să ne aprindă...

Lenuța (spăriată): Să ne aprindă?! Vai de sufletul nostru, vreau dușmanii să ne nimicească de tot, și de unde o știi asta?!

Traian: Mama Eva imi spuse, că ar fi auzit astăzi vorbindu-se la grec...

Lenuța (întrerupându-l): La care grec? La asta al nostru?

Traian: Da, la tâlharul acesta...

Lenuța: Ciuma asta, pe care tu l'ai primit în casă, să nu peară pe drumuri... (supărată) și vezi Traiane, de câte ori te-am rugat să-l dai afară din casă, și tot n'ai făcut-o, așa, că acum mi vine a crede, că ochii grecoacei te-au fermecat și pe tine...

Traian: Lenuță dragă, în vieța mea numai doi ochi m'au fermecat și aceia ochii tăi au fost (ii sărută). Nu ochii grecoacei m'au făcut să-l țin în casă, ci împrejurarea, că cu bună nu-l poți scoate. I-am mărit chiria pe cum bine știi numai și numai că doar' i-a fi prea mult și și va căuta altă locuință. De altă parte nici babei Eva nu-i poți crede toate... știi tu că femeile bătrâne multe le iscodesc de vreme lungă... Voiu vedea eu-acuși că auzit-a ea bine ori ba... Eu mă voiu pune la pândă și voiu pune mâna pe acel tâlhar, fie el ori-cine ar fi... (Traian se duce și ia pușca din cuiu, tocmai pe când Costică intră în-lăuntru).

Scena X.

Cei de sus și Costică.

Costică (surprins, cu voce înaltă): Nene Traiane, ved o'ai pus gând rău pe mine... dar'...

Traian (întrerupându-l): Pe tine gând rău... Dar, n'am cu tine nici în clin nici în mănecă...

Costică: Pușca ce ai luat în mână mi-ar fi adus mie o moarte rușinoasă, dacă a-și fi ascultat de răuvoitorii tăi și ai mei, și dacă D-zeu nu m'ar fi abătut la timp dela gândul rău...

Traian: Nu te înțeleg...

Costică (apropiindu-se cu respect de Traian): Vei înțelege îndată, când îți voiu spune, că în astă noapte era să mă fac vrednic de glonțul ce l'ai pus în pușcă...

Traian (surprins): Cum, tu să fii acela, care mi-ai făcut atâtea pagube, și care și la noaptea era să mă... tu Costică? și tu ai mai avut îndrăsneală să ceri pe Anica de soție... rușine să-ți fie...

— Pentru ce nu-i vine în minte nici unui ferar, măsar, cismar etc. de a se face meseriaș, fără de a fi învățat aceasta; pentru ce dar atâtor oameni le vine gustul de a se face economi (plăgari), fără de a avea cea mai mică idee despre economie? se întreabă cu drept cuvânt învățatul economist rus Stanislau Covalski, care întrebare se potrivește de minune și la noi pe cele mai multe locuri. Pentru că și la noi sunt încă destui economi, cari nu au nici o știință despre economie, ci aceasta o poartă tot după vechiul sistem »așa ne-am pomenit«.

Înainte de aceasta cu câteva zeci de ani, s'a auzit zicându-se chiar în diata țării, că economul nu are lipsă de altele, decât »de soare și ploaie«. Astăzi însă este pe deplin constatat, că economul pretutindenea, dar mai cu seamă la noi, mai are lipsă și de carte, căci după cum zice și proverbul binecunoscut: »ai carte ai parte, n'ai carte, n'ai nici parte«.

Economul are lipsă de carte și știință ca să se poată feri de daune, primejdii și tot felul de necazuri, căci după cum zicea renumitul economist american Benjamin Franklin: »ferice de cel ce învață din experiențele, din pășaniile altora, căci cel ce învață din experiența sau pășania sa proprie, plătește scump, adese-ori prea scump învățătura sa«.

Economul mai are lipsă de carte și știință, ca când îi vine vre-un necaz, dacă nu l-a putut înconjura din vreme, să se știe ușor scăpa de el. Astfel, dacă cineva e dator la mai multe bănci sau privați și și contragă întreaga datorie la un loc, să o amortiseze pe timp de 10—20 de ani, ca să nu plătească în toată luna sau și la două luni odată interese, ci numai de două-ori pe an, așa ca deodată cu interesele să plătească și capitalul.

Economul are lipsă de oare-care știință, ca să se poată orienta încâtva chiar și asupra timpului ce va urma sau asupra viitorului, așa, că dacă vede, că timpul e nestatornic și schimbăcios să nu cosească și secere, ca să i-se strice nutrețul sau bucatele pe câmp; dacă vede, că are puțin nutreț să nu bage prea multe vite în iarnă, ca primăvara să fie silit a cumpăra pentru ele nutreț

Costică: Nene Traiane, cuvintele d-tale îmi străpung inima, căci pe nedreptul mă invinovătești... Eu până acuma nici-odată nu m'am apropiat de casa d-tale cu vre-un gând rău... Cum aș fi și putut face așa ceva, când toată avuția inimii mele se află aici în casa d-tale... Îți jur, pe unul D-zeu, (ridică mâna în sus) că nu te-am păgubit nici cu un fir de paiu până acuma, și dacă astăzi am fost pe cale a face ceea-ce încă n'am făcut în viața mea, apoi nu eu, ci greul din casa d-tale este de vină, el mi-a dat beutură și m'a îndemnat să-ți aprind fânul... eu însă m'am înspăimântat de acest gând și am venit să mă mărturisesc d-tale ca unui părinte și să-ți spun, că mi pare rău că m'am lăsat să mă amăgească, ear' de altă parte îmi pare bine a putea sta în fața d-tale cu fruntea ridicată ca ori-când altă-dată... (se închină respectuos voind să ese afară).

Traian: Costică! bunătatea inimii tale și nevinovăția sufletului tău mi-au

foarte scump; dacă vede, că bucatele toamna sunt prea lesne, să nu le lăpede pe mai nimic, ci să le țină până primăvara; să nu cumpere tot pe bucate: rachiu, tăbac, lemnușe, lumină ș. a., ci acelea să le vândă în piață și să cumpere cele de lipsă pe bani, căci boltașul din sat mai nici-odată nu plătește bucatele cu prețul adevărat din piață.

Economul mai are lipsă de știință și pentru aceea, că după ce îmblățește și și adună cucuruzul, să și poată face oare care socoteală că cât îi trebuie pentru trebuințele casnice? cât îi mai rămâne de vânzare? câtă avere mișcătoare și nemiscătoare are? ș. a. și după socoteala aceasta să se țină. Căci »cel ce cheltuiește mai mult decât câștigă«, după cum zice B. Franklin într'alt loc, »acela să se omoare măcar lucrând, căci tot nu va lăsa nimic în urma lui«.

Masa grasă, face testamentul slab, zice mai departe același scriitor. Prin urmare nu-i sărac economul, care adună 10 hectolitri de grâu și tot atâtea de cucuruz, ear' el consumă numai pe jumătate din acelea; nu-i sărac lucrătorul de zi, care lucră pentru 2 coroane, ear' el cheltuiește numai una pe zi, fiindcă averea acestora se sporește pe jumătate an de an, zi de zi: ci îi sărac economul, care adună câte 20 hectolitri de grâu și tot atâtea de cucuruz, ear' el consumă sau vinde de două-ori pe atâtea, precum și lucrătorul de zi sau fie chiar angajatul (dirigătorul), care câștigă pe zi, 4 coroane, ear' el cheltuiește pe de două-ori atâtea, fiindcă averea acestora scade și se nimiceste zi de zi, an de an pe jumătate.

Economul mai are lipsă de știință și învățatură și pentru aceea, că să și știe chivernisi familia de așa, ca fiecare membru al ei să fie indestulit. Astfel, că dacă are mai mulți copii să nu-ți țină pe toți la economie, ci să-i mai dea și la meserii și negoț; dacă are vr'un copil mai deștept și are și mijloacele de lipsă materiale, să-l dea la școli mai înalte. Să nu și dea copii la școalele mai înalte, dacă n'are mijloace sau dacă copiii n'au talentul recerut la învățatură, căci prin aceea numai și-i face nefericiți.

pătruns inima. Eu, care până aci împreună cu ceilalți săteni, te numeram între uscăturile satului nostru, astăzi, din purtarea ta m'am convins, că gurile rele minciuni au vorbit despre tine. Om de omenie fiind, cere dela mine, ori-ce și tot ce-ți pot face cu plăcere îți voi face, ear' pe acest tâlhar, (arătând cu mânie spre camera greului) care astfel știe să răsplătească bunătatea inimii mele... ca pe un nemernic și mișel mâne am să-l scot din casa mea.

Lenușa: Vezi, vezi cum își aduce omul pacoste în casă...

Costică: Nene Traiane, încă una: Ia seamă de grecoaică, că umblă cu fel și fel de vrăjitorii să-ți spargă casa... asta nu-i minciună... întreabă numai pe baba Eva, dînsa îți va ști spune mai multe. (ese, Traian ese după el).

(Va urma).

Economul mai are lipsă de știință și multă prevedere și pentru aceea, ca să se poată feri de oamenii răi, de priocini și procese. Să știe da, ce e al lui D-zeu, lui D-zeu, ear' ce e al cesarului, cesarului. Să aibă pururea înaintea ochilor zicala foarte adevărată: »Decât o judecată dreaptă, mai bine o pace strîmbă«, precum și fabula (povestea) »pisicilor, cari s'au certat pentru caș«. Să știe respecta legile, ca să nu viadă în conflict cu acelea și astfel să poată fi pedepsit.

Economul trebuie să mai aibă oare-care știință și spirit de întreprindere chiar și pentru aceea, că dacă vede, că bucatele sunt ieftine, ear' porcii și vitele cele grase mai scumpe, să ingrașe cu acelea de acestea și astfel să le poată vinde mai cu preț; dacă vede, că timpul e ploios și nu e, pentru lucrul câmpului, să și caute și repareze uneltele economice; să și asigure nimeștiile și roadele câmpului contra focului; să nu prea caute cărcimele, petrecerile și cărțile, cari toate îi fură timpul înzădar și-i lasă punga goală.

În sfîrșit, economul trebuie să aibă cunoștințe temeinice despre cultura tuturor ramurilor economice: despre romărit, legumărit, economia câmpului, a vitelor, creșterea pasărilor de casă, vițir, albinărit ș. a., ca din toate aceste ramuri să poată cultiva produse mai multe sau mai puține, după-cum e și economia lui mai mare sau mai mică și după-cum sunt și împrejurările economice, în cari se află cu locuința.

Ioan Georgescu.

Fabricarea vinului de poame.

În anii, când roada pomilor e îmbelșugată și nu poate fi desfăcută în negoț, fie din cauza greutateilor de transport, fie mai ales, că nu e de soiul. Cel mai bun folos îl putem trage din poamele acestea, făcând vin din ele. Să nu se creadă însă, că din poame stricate, vermănoase, necoapte ese un vin bun. Cu cât sunt mai bune și mai coapte, cu atât va fi și vinul mai bun. Asta însă nu înseamnă, că numai soiurile fine s'ar potrivi pentru fabricarea vinului, căci s'a dovedit, că vinul cel mai bun îl dau poamele cele mustoase și cele pădurețe, cari sunt mai cu putere, au acreala necesară și aromă bună. Toamna le adunăm în grămez, le lăsăm să asude și să se coacă pe deplin. Perele conțin de regulă prea puțină acreală și vinul făcut din ele se și păstrează mai greu ca cel făcut din mere și pere.

Ca să se poată ține vinul de poame, trebuie să aibă 6—8 grade de tăria. Dacă lipsec atâtea, li adăugăm zahăr și anume se știe, că un procent zahăr dă 1/2 procent spirt în must. La vinurile prea acre trebuie să adăugăm și apă, dar atunci trebuie să punem totdeauna și zahăr, căci cu cât îi imputinăm acreala cu atâtea se imputinează și gradele de tărie.

Mustul stors trebuie pus în buți curate. Ferberea se isprăvește în 3—4 săptămâni la o temperatură de 18—25° C. Mulți pun prea multă pucioasă. Buțile cari după aceea n'au fost încă odată

spălate bine, împedecă ferberea. Dacă ferberea se prea întârzie, luăm de vadră câte un litru și-l încălzim, dar nu prea tare, turnându-l eară în bute. Un alt mijloc e folosirea de drojdii anume pregătite, cari se vënd în sticlute mici. Drojdiile acestea se amestecă cu 10-20 litri de must proaspăt stors și punem mustul acesta într'o odăe caldă, unde încep curând să fearbă. Din acesta punem tot câte puțin în mustul, care se stoarce. Un litru ajunge la 10 vedre must. Drojdiile acestea grăbesc foarte tare ferberea și dau vinului în cele mai multe cazuri, un gust și miros foarte plăcut. Una însă nu trebuie uitat: drojdiile acestea ajută numai dacă le punem în must îndată ce ies din teasc, altminterlea nu mai au nici o influență, fiind biruite de drojdiile produse în must.

Vinul de poame trebuie tras îndată ce începe să înceteze ferberea principală și s'au așezat partea cea mai mare din drojdi. Săvirșind trasul în timpul acesta, mai urmează încă o ferbere, care ține vinul proaspăt și-l face să se țină mai mult.

Curățenia cea mai mare, lucru grabnic, dar cu îngrijire făcut, trasul la timp sunt condițiuni, cari împlinite ne dau un must, pe care mulți îl vor prefera celor de struguri.

Dela reuniunea de agricultură din comit. Sibiiului.

Pentru prăsierea de vite rassa „Pinzgau” curată.

Din *Boița* ni se scrie: Comitetul central al *Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu*, precum se știe, dărueste de un timp încoace câte unui membru al *Reuniunii* în aproape fiecare an câte o vițea rassa *Pinzgau* curată, și aceasta cu scop de a se răpândi printre cultivătorii de vite acest soiul mult superior vitelor noastre. Până acum dăruit a fost cu câte o vițea membrul reuniunii *George Bratu*, econom în *Filișca* și *Petru Sopa*, econom în *Feldea*. În anul de față acest dar a fost hotărât a se da unuia dintre membrii cu locuința în comuna noastră *Boița*. Comitetul central amintit, a recercat zilele trecute primăria noastră să binevoască a face în acest scop sortirea între membri. Joia trecută toți membrii s'au prezentat în cancelaria comunală, unde s'au făcut tragerea la sorți și fericitul eșit la sorți a fost însăși *comuna politică Boița*, care și ea e membru al reuniunii. În numele acesteia primarul nostru *Nicolas Brătulescu* a iscălit un act de învoire, încheiat între dăruit și între comitetul reuniunii, conform căruia dăruitul a primit îndatorirea de a ține vițeaua pentru prăsiță, de a o supune la toate îngrijirile dorite și a o întreține cu nutreț bun și îmbelșugat; de a îngriji ea la timpul seu să obțină dela vițea prăsiță curată *Pinzgau* și de a pune la dispoziția reuniunii primul vițel sănătos din prăsița vițelei. Țin a aminti, că comitetul a cumpărat vițeaua dăruită dela membrul reuniunii al *Alexandru Lebu* din *Sibiiu* cu prețul moderat de 130 cor., are vârsta de 8 luni

și se numește *Florica*. Vițeaua e de o frumsețe rară, lucru ce pentru cei ce cunosc vitele dlui *Lebu*, e de sine înțeles.

SFATURI.

Curgerăea sângelui din nas se oprește, dacă tragem cât mai mult aer pe nas, îl stringem apoi și răsufflăm pe gură. Aceasta o repetăm de câteva ori.

Pe ce se cunosc găinile bune de ouat

Cu cât e creasta și bărbia de un roșu mai întunecat pe timpul, când ouă, cu atât sunt găinile ouătoare mai bune. Cele rele au creasta și bărbia de un roșu spălăcit. Ca să le ajutăm și mai mult la ouat, le amestecăm în nutreț, coji zdrobite de ouă sau var, pentru-că o găină bine hrănită e drept că e în stare să ouă mult, dar asta n'o poate face, dacă-i lipsește materialul de lipsă, din care se se formeze coaja oului.

Știri economice.

Raport economic pe prima jumătate a lui Octomvrie. În timpul dela 1-15 l. c. au fost ploii în întreaga țeară, așa că sămănăturile de toamna au răsărit bine. Ici-colea se plâng oamenii de pagubele pricinuite de șoareci și de insecte. *Cucuruzul* a dat o recoltă mulțumitoare; calitatea e bună, pe alocurea foarte bună. *Cartofii* încă au dat recoltă bună, în unele ici-colea au putrezit. *Napii de zahar și nutreț* sunt buni. *Tabacul* la reuși și pretulindenea bine, afară de locurile unde a fost bătut de peatră. Începe să se simtă lipsa de nutreț. *Culesul viilor* a dat peste tot bune rezultate, mai bune ca în anul trecut. Recolta *poamelor* toamnățice și iernatică e pe alocurea bună, în multe locuri slabă.

La scoala de țesut a statului în Kasmark se va ține din 4 Noemvrie până în 14 Dec. a. c. un curs pentru cei ce vor să se înmulțească cunoștințele în direcția această. Instrucțiunea e gratuită. Absolvenții cursului primesc un atestat. Obiectele de învățământ sunt: Știința despre materialele textile, știința despre legat, analiza și numărarea țesăturilor, deprinderi practice pentru cercetarea materialului și a firelor.

Producția de zahar a Europei e anul acesta de 6 mil. 540.000 tone, și anume Germania 2 mil. 125.000, Austro-Ungaria 1 mil. 225.000, Franța 1 mil. 190.000, Rusia 1 mil., Belgia 350.000, Olanda 200.000, celelalte state ale Europei 450.000.

Esportul de unt al Svițerei a fost în 1899 în valoare de 40 mill. franci. **Bateria monetelor.** Până acum s'au bătut 3 mil. 840.630 bucăți de 5 cor., 60 mil. de 1 cor., 54 mil. piese de 20 bani, 72 mil. piese de 10 bani, 26 mil. 399.633 piese de 2 bani 59 mil. 409.443 piese de un ban.

Venzare de mărfuri la tirgurile de vite. Ministrul de comerț a permis, ca la tirgurile de vite să se poată vinde și lucruri făcute de rotari. Venzarea de lucruri de ale curelarilor, funariilor și țoale de oai au fost permise de mai nainte.

FELURIMI.

Dragoste între telegrafisti. Puține lucruri apar atât de imposibile, ca doi oameni, cari trăsesc unul de altul departe de sute și sute de kilometri și totuși se amoresează până la urechi. Un astfel de cas s'a întâmplat aveau. E lucru caracteristic, că un telegrafist dela o stațiune telegrafică cunoaște prin sirma electrică pe vecinul lui nu numai în ce privește sexul, dar și caracterul. Apoi doi telegrafisti, din două puncte depărtate, prin contactul zilnic simt unul față de altul simpatie s'au antipatie, ca și doi vecini. Aceste relațiuni însă de multe ori înșeală pe om, și dau loc la greșeli haslii.

Un cas hasliu s'a petrecut nu de mult la oficiul telegrafic din Londra. Un telegrafist adevărat s'a amorezat foc de o d-șoară telegrafistă din provincie și zilnic îi trimetea prin sirme mii de complimente și vorbe gingașe. În fine nu s'a mai putut opune amorului și cu intențiune serioasă a plecat să facă cunoștința iubitei sale necunoscute. Închipuți-vă însă mirarea lui, când amoresul, în loc să afle pe outare domnișoară, dă de un domn telegrafist, care prin sirma electrică i-a spus, că e fată și astfel s'a lăsat să fie curtat de un alt bărbat. Se înțelege, acest mod de telegrafiere este interzis funcționarilor și ca pedeapsă pentru așa ceva trebuie să plătească taxă dublă.

Se întâmplă câte-odată, că costul acestui soi de telegramă e de speriat. Mai frumos a umblat alt telegrafist din Londra. El se amorezase până la nebunie de o domnișoară, și mai înainte de a-i sosi fotografia adorătei, i-a cerut mâna într'o epistolă. Telegrafista nu mai decât și-a dat învoirea, ear fericitul amarez a călătorit la viitoarea lui mireasă. Sosit acolo, ce vede? Fata pe care o adora atât de mult prin telegraf, era o urită fără păreche, oarbă de un ochiu, de statură mică; amoresul cu trenul proxim s'a și întors la Londra. Atâta însă n'a fost destul. Ultima scenă a dramei amoroase s'a petrecut înaintea judecătoriei. Păcălitul a trebuit să plătească telegrafistei 400 funți sterlingi ca amendă, pentru-ca a dat prea mare curs fantasiei și a făcut curte prin sirmă. Casurile acestea sunt foarte rare, dar precum se vede și foarte pipărate.

CRONICĂ.

Știre personală. Aflăm, că reverendisimul domn *Ioan V. Russu*, fost timp de 39 ani paroh și protopop greco-cat. al Sibiului, ear' acum membru al capitolului metropolitan din Blaj, mâne Joi cu trenul de dimineață părăsește Sibiul strămutându-se la noul seu post. Dorim din toată inima, ca preamertitatul bărbat, în noul post să se bucure ani îndelungați de deplină putere și sănătate spre binele bisericii și școlii române, căreia 'i-a adus atât de prețioase servicii timp de peste 1/2 de secol.

La Sinaia. Comandantul de corp din Sibiu, *Feldzeugmeister Probst*, însoțit de mai mulți oficiali superiori din statul-major, a fost zilele trecute în Sinaia, ca să prezente omagiile M. Sale Regelui Carol.

A înghițit o muscă. Zilele acestea a murit în Viena singurul fecior al berarului *Kufnar* din Viena, după ce bolise mai mult timp. El se îmbolnăvise din Aprilie și în timpul din urmă nu mai pute să mănânce nimic, căci vărsa totul, de multe ori și sânge. Cei mai vestiți medici din Viena nu 'i-au putut da nici un ajutor. După moartea lui 'l-au tăiat și au aflat, că junele înghițise o muscă vie, care au ouat în stomachul lui și din ouă au eșit larve, cari 'i-au ciuruit părțile stomachului. Din cauza aceasta n'a mai putut mistui, ceea ce 'i-a pricinuit moartea.

Bătăie la ospet. În Terebeș s'a sârbat o cununie. Cum e obiceiul prin multe locuri, flăcăii din sat au împușcat cu piștoale. *Magdalios Ferencz*, unul dintre ei, încă a împușcat, dar' așa de ou fără noroc, încât nimeri pe o fată în ochiu. Fratele fetei îi implântă lui *Ferencz* un cuțit în piept și acesta rămase mort pe loc. Tatăl ucisului și cu ceilalți feciori ai lui se aruncară cu cuțite asupra celor din familia fetei orbite și se încinse o bătăie formală, în care au rămas mai mulți morți. Răniții și mortuf au fost duși acasă, ear' ceilalți oaspeți au continuat petrecerea.

Husari Jidani. La regimentul 16 de husari din Budapesta între cei 28 de voluntari, cari își fac anul aceasta stații, 20 sânt Jidani și numai 8 creștini. Este cunoscut, că la husari se duc cei mai bogați tineri și până acum între voluntarii husari nu găsiu decât baroni și conți. Acum s'au schimbat timpurile, căci moștile lor le au Jidanii.

Foc cu banonote. În jurul comunei *Oranda* din comitatul *Ungulul* se ivise astă-vară o ceată de tâlhari. *Arondașul Jidan* de-acolo, *Klein Armin*, de teama hoților 'și-a ascuns toți banii — 1540 cor. — în sobă, fără ca să știe nevastă sa ceva de asta. Cum s'a răcit vremea în zilele din urmă, nevastă a făcut foc în sobă, fără să vadă banii cari erau de hârtie. Când a venit *Klein* acasă, odaia era caldă, dar' banii cenușă. Nu 'i vorbă, îi va jupu el în curând de pe spinarea creștinilor de-acolo.

A scăpat tigrul. A trecut o săptămână de când a scăpat un tigru dintr'o menagerie și s'a apucat de jaf în împrejurimile *Granului*, unde în primele zile a sfârțicat peste 30 de oi. Până acum nu le-a succedat oamenilor să 'l împuște și el continuă a sfâșia vite și a băga groază în locuitorii de pe acolo. Din *Gran* au plecat 200 de soldați și din *Comorn* o companie de vânători, ca să 'l prindă.

Invetătorul principelui Carol al României e dl *Cionca*, profesor în *București*, originar dela noi. Principale învață obiectele de învățământ ale școlilor primare și e de o sîrguință foarte mare. El vorbește deja, pelângă limba română, foarte bine nemțește, franțuzește și englezește.

Grecii și Românii. Grecii din *Atena* așa s'au inflăcărat de tare în urma vizitei făcute de studenții români acolo, încât au format un comitet, care să strângă sumele necesare pentru facerea un bust al dlui *Grigore Tocilescu*.

Dr. Emil Grigorița, originar din *Bucovina* și de present profesor în *București*, a publicat un op. »*Der Libussamythus in der deutschen Literaturgeschichte*» (mitul *Libusei* în istoria literaturii germane) despre care scriu foile nemțești, că a umplut un gol în literatura germană.

Un Român și o Americană. Dl *Ioan Ghica*, locotenent de artilerie în *București*, s'a logodit cu fata milionarului *Singer* din *Chicago*.

Rușine! Cât de departe au ajuns *Englezii*, se vede și din împrejurarea, că au ajuns să pedepsească și fetițe bure, pentru-că nu înceată de-a simți ou trup, ou suflet pentru cauza națională.

Tribunalul din Maraisburg a judecat la 11 Oct. pentru »înalta trădare« la închisoare pe următoarele: *Brook Marta*, *Hatting Maria* (16 ani), *Klerk Marta* (17 ani), d-șoarele *Coetz* (17 ani), *Botha Tynie* (20 ani) *Vaw Heerden*, (15 ani), *Baby Pretorius* (17 ani) și *Hatting Ana* (16 ani). Toate acestea, afară de d-șoarele *Coetze* și *Botha*, au fost pedepsite cu câte 30 zile temniță, — fără ca *Englezilor* să le roșească obrazul de rușine.

Dușmanii. În comuna *Ferești* (*Maramureș*) s'a întâmplat în 19 l. c. un omor. *Gavrila Stoica* era mănios pe morarul *Petru Lipei*, la care fusese odată servitor. Din cauze necunoscute eșise dela el și de atunci rămase ou o ură neîmpăcată față de el. Trăcând *Lipei* în seara zilei amintite pe dinaintea casei lui *Stoica*, îl află pe acesta în porțiță. »Ești tot mănios pe mine, *Gavrila!* — îl întreabă. »Nu mai sânt mănios, îi răspunse și fără altă vorbă îl ochi ou pușca, doborîndu 'l ou un glonț la pământ. Morarul a rămas mort pe loc.

Sinucis în urma unei glume. *Calfa* de prăvălie *L. Banu* din *Arad*, ceru dela soțul seu *Petru Panadan*, ou care locuia într'o odaie, să 'l deie bumbul de cămașă. El încă îl căută prin cufărul lui, unde dets și de revolverul lui. Luându 'l în mână și crezând, că nu e încărcat, îl îndreptă înspre *Panadan*, zicând în glumă: »Dă-mi bumbul s'au te împusc!« Spre marea lui groază, revolverul se descarcă și glonțul îi trecu aproape de cap. *Banu* crezând, că 'și-a ucis colegul, a fugit din odaie și în curte 'și-a tras un glonț în inimă, rămânând mort pe loc.

Comitetul Ligei culturale din *București* a hotărît ca în fiecare *Sâmbătă* să se ție în localul acestei instituțiuni conferențe cu subiect național și cultural. În acest scop se va interveni pe lângă bărbați de frunte, literați, profesori etc. S'a hotărît deasemenea să se sârbzeze ziua de 8 *Noemvrie*, Sf. *Mihail* și *Gavriil*, ziua onomastică a marelui *Voevod Mihail-Viteazul*. La această sârbzare se vor invita toate societățile din capitală. Dimineața se va oficia un *Te-Deum* la biserica *Mihail-Vodă*.

Neorolog. În 17 l. c. a răposat în *Sibiu* d-na *Ana Simu*, n. *Cherteg*, soția vrednicului invetător pen. *Romul Simu*. Cu dinsa s'a stins o adevărată viață de om, s'a strîns o soție și o mamă, ale cărei virtuți au fost iubirea neamului, credința față de soțul ei și un ânger-păzitor la căpătâiul copiilor sei. Mândria ei, mulțumirea sufletoasă a ei a mai fost a munci din zori și până noaptea târziu, de oare-ce alte desfătări nu căuta. Prietenul ei cel mai bun, *Reboiu* o a însoțit și la ultima răsufare. Pe această frumoasă a omenimii o deplânge toată viața sa nemângâiatul prieten al nostru *Romul Simu* și copilații sei.

Inmormentarea rămășițelor ei pământești s'a făcut *Sâmbătă*, la 19 l. c. în ființa de față ai unei mari mulțimi de rudeni și prieteni, între cari numărugi cunoscuți din comuna *Olat* și *Gurariului*. *Rugăciunile* de inmormentare le-a făcut ouvioșile lor presbiterii *Arsenie Bunea*, *Nicolae Togan*, din *Sibiu*, părintele *Aaron* din *Gurariului* și *I. Ghisoiu* din *Oca-Sibiului*, dintre cari *P. Togan*, prin cuvinte frumoase ne-a arătat virtuțile regretatei și la sfârșit a luat rămas bun dela toți ai ei. *Lăcrămile* vărsate în jurul sicriului ei slugească de mângâiere pentru sdrobitul soț și copiii.

Un prieten al familiei.

Bani roși de căne. La banca din *Berlin* s'a prezentat zilele acestea un neguțtor cu petece rămase din un pachet de banonote în valoare de 10.000 marce, pentru cari cerea alte. Fiindcă de pe bucățelele rămase s'au putut afla toți numerii și toate subscrierile, 'i-s'au dat altele. Întrebat, cum le-a sfirticat așa, a povestit, că din greșeală a încuiat cătelușul nevestei lui în casa de fer, care a rămas închisă timp de 8 zile, căci el plecase într'o călătorie. Din cauza foamei cănele s'au apucat să mănânce din banonote. Când a descuiat casa, le-a aflat sfirticate și cănele mort.

Muscălește. După-cum am vestit și noi la timpul seu, în *Maiu* a. c. s'au revoltat muncitorii dela o fabrică de fer din *Petersburg*. În contra lor s'au adus miliție, care s'a folosit de arme. Câți au rămas morți, nu se știe nici până n ziua de azi, dar' se știe, că au fost arestați câteva sute din ei. Mai mulți dintre lucrători au fost lăsați ear' liberi, peste o sută au rămas însă închisi. În săptămâna trecută a fost judecata. 32 dintre ei, între cari și d-șoara *Iablonoff*, care e fiica unuia dintre cei mai bogați cetățeni din *Petersburg*, au fost condamnați la deportare în *Siberia*. Ce s'a întâmplat ou ceilalți prinși nu se știe, căci foilor rusești le e oprit să scrie ceva despre ei.

Pentru nevastă. Soția baronului *Eiselsberg* din *Chichinda-mare* trăgea de moarte în urma unei nașteri nefericite. Pe când ea se svircolia în ultimele chinuri, *Eiselsberg*, care 'și iubia soția din seamă afară, sta în odaia vecină. Ne mai putând suferi chinurile bietei femei, 'și-a tras un glonț în oap, murind pe loc. Curând după aceea a murit și soția, așa că au putut fi inmormențați în acelaș mormânt.

Alegere de vicenotar. Ni-se scriu următoarele: În *Viștea-Inferioară* s'a ținut în 12 l. c. alegerea de vicenotar. Candidați au fost patru, dintre cari unul fost notar, doi absolvenți ai cursului administrativ și unul fără nici o calificățiune. Și — spre mirarea tuturor — în urma uneltirilor unor indivizi și a procedurii încorecte a fisolgăbirăului, a fost ales cel din urmă, care este lipsit de ori-ce calificățiune. Contra acestei alegeri s'a dat recura.

Alegările și chestiunea naționalităților. Organul lui Széll, »Magyar Hirlap« reproduce un interviu, avut cu fostul președinte al »reichsrath«-ului austriac, Dr. Victor Fuchs în chestia alegerilor dietale din Ungaria. Politicianul austriac a zis între altele: »Imprejurarea, că au fost cercuri electorale unde s'au ales deputați de-ai naționalităților, e la tot cazul un simptom caracteristic, care dovedește, că politica »statului maghiar unitar« nu mai poate fi susținută mult timp. Acestei politici i-a trecut deja vremea și Ungaria se va vedea în curând pusă în fața chestiunii, de naționalități«.

Coroane eterne. În memoria mult regretatei Ana Simu n. Chertes, decedate în Sibiu, doamna Ioana Rebegea a dăruit la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români înfemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu suma de 3 cor. La același fond au mai dăruit parochul Ioan Stângu din Gușterita și frații sei Dumitru, George, Nicolae, Lazar și Petru Stângu, economi, și sora lor Maria măr. Potcoavă, în amintirea decedatei lor mame Maria Stângu n. Cristea suma de 4 cor.

Hymen. D-soara Cornelia Hociotă și dl Constantia Țintea își anunță celebrarea cununiei lor, care va avea loc Duminecă, în 21 Octomvrie st. v. a. c., la orele 4 p. m., în biserica cea mare din Seliște.

Școala r. u. pentru viieri în Tarozal e serie concurs de primire cu termin de 31 Octomvrie 1901. În această școală se instruiască muncitorii ca să cultive rațional viile. Didactru anual este de 288 cor., pentru care sumă primesc și cost și cuartir. Cei săraci pot fi scutiți de solvirea sumei: în jumătate sau de tot. Cererile adresate ministrului de agric și trimise la direcțiunea școlii se instruiască cu documentele despre: eliberarea dela serviciul militar, etate, moralitate, starea sanitară și testimoniu școlar; cei săraci au să alături și testimoniu de paupertate. Cursul ține dela 1 Decemvrie 1901 până la 30 Noemvrie 1902.

Școala r. u. pentru viieri din Tapolca încă e serie concurs pentru cursul seu, ce durează dela 1 Ian. 1902 până la 31 Dec. 1902. Aici se cere cunoașterea scrierii și cetirii limbii maghiare, apoi declarația de învoire și obligământul de susținere al părinților. Taxa anuală este 240 cor. Celelalte — ca mai sus.

Budapesta jidovită. La școlăle medii din Budapesta sunt 4041 (42%) de elevi romano-catolici și 3948 (41%) Jidani. Restul de nu chiar 17%, sunt reformati și alți creștini.

Un Botha tinăr. Nevasta generalului Botha a născut în 11 l. c. un băiețel. Ziua nașterii lui cade chiar în ziua, când s'a declarat războiul din Africa-de-sud și în ziua, când a implinit Krüger 76 ani.

Ucișoară de 14-ori. D-na Witwer, o văduvă plină de viață din America, va ajunge în curând înaintea curții cu jurați din New-York. Ea se grăbise în patru rânduri să scape ou toată graba de bărbății ei legiuși; pe cel din urmă, care a avut fericirea să-i fie soț, l-a chemat Witwer. După 2 luni de traiu s'a despărțit fără voce de nevastă, care l-a înveninat. Drăguța de văduvă pare a fi avut plăcere pentru ucideri, căci până acum s'au adus la cunoștința judecătoriei 14 casuri de omoruri săvârșite de ea.

Foametea în Rusia. În provinciile din centrul Rusiei s'au întâmplat revolte din partea țăranilor storși de foame. Aceștia au fost atacați de soldați, cari au pușcat mulți dintre ei. Mai grave sunt revoltele în guvernământul Saratoff. Ministrul de interne a plecat la Spala, ca să facă raport Țarului.

Convocare. Despărțământul Reghinului, aparținător Reuniunii învățătorilor gr-cat. din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș, în înțelesul statutelor sale și conform concludului luat în adunarea precedentă, își va ține adunarea generală de toamnă la 2 Noemvrie st. v. a. c. în comuna Abafăia, la care adunare, onorații domni preoți, ca directori școlastici, spectații membri fondatori, ordinari și ajutători, precum și toți aceia, cărora le zace la inimă cauza învățământului elementar, prin aceasta cu toată onoarea sunt invitați. Onorații membrii sunt rugați a se prezenta punctuos la ora prefipită, ear' rezstanțierii ou taxele sunt rugați a se răfui cu dl casar. Reghin, la 12 Octomvrie 1901. Georgiu Maior, președinte. Michail Pasou, notar.

Atentat contra unui primar. În Cernea-sârbească (Torontal) s'a făcut contra primarului de-acolo, Nica Micșin, un atentat. El dormia în veranda (târnașul) casei lui, când se trezi de larmă, ce o făceau doi oameni, cari umblau să-i fure hamurile acățate acolo. Făcând larmă, cei doi mișei pușcară asupra lui, nimerindu-l în pânțec și în pulpă. Despre întâmplare a fost avisată gendarmeria, care a prins pe cei doi făptuitori în persoana lui Iota Pantin și Arcadie Tomin. Ei au mărturisit, că dușmanii primarului i-au angajat să-i omoare.

Pelagra (jupuitura de piele) e o boală grea, care bântue mai ales printre țăranii din România și numai rar se arată pe la noi. După-cum aflăm, ea s'a ivit și în comitatul Bihorului, cercul Beliului, unde sunt cunoscute 14 casuri, dintre cari unul s'a sfârșit cu moartea, 2 cu înebunirea bolnavilor. Causa pelagrei e hrana cea rea și mai ales mămăliga făcută din cuceruz necopt bine sau mucegăit.

Despre Bănățeni. În vara trecută au călătorit mai mulți învățați Nemiți din Germania prin Transilvania și prin Bănăț. Unul dintre ei povestește, că a intrat în casa unui Șvab din Bănăț, cu care s'a pus la povești. Venind vorba și despre Români, Șvabul i-a spus, că ei cumpără încetul cu încetul moștile Românilor. Lucrul se întâmplă așa, că Românul se bagă dator la băncile lor și după-ce nu mai poate plăti ratele și i-se scoate moșia în vânzare, o ia unul dintre feciorii de Șvabi, care plătește datoria încetul cu încetul.

Am mai auzit lucruri de acestea mult întristătoare despre frații Bănățeni, dar nici-când n'am crezut, că astfel de casuri să fie așa de dese. Lucrul e cu atât mai dureros, că vina cea mai mare la aceasta s'arăcă o poartă afurisită de lux, adevă fudulia în haine și altele, apoi beutura. E de datorința nu numai a preoților și învățătorilor, ci a tuturor țăranilor cumiși, ca să lucreze contra acestei boale. Noi trebuie să cumpărăm pământ, nu să vindem!

Ziarist străin despre România. Dl L. Mandl, cunoscutul filo-român, redactor al ziarului »Wiener Tagblatt«, a vizitat România, având mai multe convorbiri cu diferiți fruntași și oameni politici ai țării. D-sa a plecat la Viena fiind hotărât să scrie o carte despre starea economică a României.

Aniversarea Principelui Carol. Miercuri 3/16 Oct. micul Principe Carol al României a implinit opt ani. Din privilegiul acesta ministrii și Metropolitul Primat au fost în Sinaia, să prezinte felicitările lor prințului și familiei regale.

Un apel. După focul din Porcești am fost publicat un apel adresat de bătrânul învățător de acolo, care încă rămăsese fără casă, cătră foștii lui colegi. Reamintim acestora cele cuprinse în el cu rugarea a da dovezi concrete despre simțul de colegialitate, ce-i stăpânește.

Mare nenorocire în Comlăuș. O mare nenorocire l-a ajuns pe neguțătorul de acolo Gavril Musa, în grajdul vitelor unde se aflau 2 vaci, 2 cai și servitorul seu N. Drig. Avea și un vas de petrol, care, nu se știe cum, Luni noaptea (22 Oct. n.) s'a aprins. Din aceasta apoi a luat foc așternutul vitelor, ieslea etc. și la 2 ore după miezul nopții, când au dat de foc, au fost aflate toate, — atât vitele cât și servitorul — scrum și cenușă. Paguba se urcă la 1400 de coroane fără acel nefericit servitor, care a trebuit să se sfirșească în mijlocul flacărilor și între chinurile cele mai cumplite.

Din partea autorităților competente s'a început cercetarea pentru a se afla cauza izbucnirii incendiului.

Un cămătar chinuit. George Descanu din Tocat își făcuse o avere mare cu cămătăria. Din cauza aceasta avea mulți dușmani, cari îl amenințau cu moartea. Într-una din nopțile trecute au intrat la el 4 datorași, cerându-i banii. Nevrând să-i dea, l-au legat pe el și pe soția lui și i-au bătut și chinuit, fără ca să poată scoate ceva dela ei. Perzându-și conștiința amândoi, pe femeie au spânzurat-o în horn, ear' pe bărbat l-au aruncat în fântână. Au adunat apoi toți banii și toate obligațiunile, sub horn au aprins niște paie ude și au plecat. Femeia a murit în horn, dar Descanu și-a revenit în ori de apa cea rece și puțin adâncă, așa că dimineața l-au scos vecinii din fântână. De apa cea rece s'a îmbolnăvit însă și el așa de tare, încât abia va rămâne în viață. Cei patru făcători de rele sunt prinși.

Alienații (nebunii) din Ungaria în 1900. În anul trecut au fost în casele de alienați din Ungaria 7485 de persoane, dintre cari s'au vindecat 2995. O mulțime de alienați n'au putut fi primiți din cauza lipsei de loc, de aceea se fac pregătiri pentru zidirea unui nou institut, care să cuprindă 1000 din acești nefericiți. Cei mai mulți bolnavi sunt din clasa de mijloc a cetățenilor. După număr sunt întâiu zilerii, apoi economii, funcționarii și comercianții. Causa îmbolnăvirii e mai cu seamă moștenirea, apoi beția și necazurile. Cei mai mulți din acești nefericiți sunt bărbați necăsătoriți și fete.

Din archidieceasa Blajului. Cu terminul de 31 Oct. s'a scris concurs pentru parochia Ghiriș districtul Arieș, ear' cu terminul de 17 Nov. s'a scris concurs pentru ocuparea parochiei Turdaveche, distr. Turda, patronată de ministerul de agricultură. — În Blaj a fost trecut la pensie vechiul profesor de cant N. Ionaș; notarul și arhivarul consistorial Aron Papiu a fost absolvat de acest post și a fost numit profesor de cant și rit la facultatea teologică și la institutul preparandial. — Teodor Văndor, profesor la școala de fetețe, a fost numit vicerector la seminarul teologic. — Iacob Popa, practicant la oficiul archidieceșan a fost instituit de vicenotar și arhivar consistorial, ear' Iacob Domșa, cleric abs., a fost numit practicant la cancelaria archidieceșană.

Alegere de protopop. Pentru tractul Albei-Iulii este fixată alegerea de protopop gr.-or. pe Marți, 23 Oct. st. v. a. c. la 11 ore a. m., în localitatea școlii din parohia centrală Alba-Iulia oraș.

Comisar la această alegere este emis dl *Ioan Papiu*, prot. și ases. cons. în Sibiu.

Din fundațiunea d-na Schwarz Abraham este un știpeț de 200 cor. pentru ascultătorii săraci în școlile agronomice din Ungaria. Ântâietate au cei născuți în Bihor — fără privire la religione. Rugările trebuie trimise până la 31 Octomvrie a. c. — după depunerea examenului despre I. semestru.

Intunecime de lună. Duminică în 27 Octomvrie n. va fi o întunecime parțială de lună. Începutul la 3 ore și 31 min. după prânz, maximul întunecimii la 4 ore 21 min. ear' sfârșitul la 5 ore 11 min. Întunecimea se va vedea în partea nord-vestică a Americii-de-nord, în Australia, Asia, pe Oceanul-indic, Africa-ostică, ear' la noi în bătrâna Europă în cele mai multe părți ostice.

Despărțământul „Astrei”, Lipova își va ține adunarea generală în 18/31 Octomvrie a. c. în Lipova, cu care ocaziune tinerimea română din loc aranjează concert împreună cu reprezentatiune teatrală (Corul Leonida față cu reacțiune) și dans în sala „Archiducelui Iosif”, în favorul „Asociațiunii” și fondul „Societății române de lectură” din Lipova. Prețul de intrare de persoană 2 coroane, de familie 3 cor. Începutul la 8 ore seara. Oferte și suprasolviri se vor cuita în public.

Sfântul sinod al bisericii autocefale ortodoxe române — cum am anunțat — este convocat, pe ziua de 12 Octomvrie a. c., în sesiune ordinară de toamnă, conform art. 13 din legea pentru alegerea metropoliților și episcopilor eparchioți, cum și a constituirii sfântului sinod al sfintei bisericii autocefale ortodoxe române.

Viriliștii comitatului Sibiu pe 1902. Esc. Sa I. Meșianu, I. Popa, advocat, Partenie Cosma, I. Freda, adv., I. Măcelariu, Zaharie Boiu, Dr. Șt. Păcurariu, Dr. Oct. Russu, Dr. At. Marie-nescu, Al. Lebu, Dumitru Vulc, I. Răuciu, Irimie Dancăș, Coman Droc, I. I. Bozdoc, Petru Comșa, Teodor Popescu, I. Drăgan, Dr. A. Tincu, Petru Imberuș. Suplenți: Nic. Vidrighin, I. Bobanga, I. Banciu, Savu Văcariu, I. Vidrighin.

Manevrele viitoare. Din Viena se anunță, că manevrele anului viitor se vor ține în Ardeal, între Sighișoara și Odorheiul-săcuescu. Vor lua parte corpurile armatei din Sibiu și Timișoara. Baronul Beck va inspecționa în curând încă odată terenul.

Românii în municipii.

În comitatul Bistrița-Năsăud.
Șieul-mare, 17 Octomvrie 1901.

În cercul electoral al Șieului-mare s'a ținut în 16 l. c. alegerea de membri pentru congregația comitatului Bistrița-Năsăud. Au participat 29 de comune. Alegerea s'a ținut în cancelaria comunală din Șieul-mare sub presiunea dlui Ioan Pop, preot în Nușfalău. Candidați au fost următorii domni: Ioan Mărginean, căpitan c. r. în pensiune din Ragla, Dr. Alexandru Pop, medic în Bistrița, Si-

mion Tanco, preot în Monor, Ioan Di-nesch, preot ev.-luth. în Orhei, Vasile Balan, preot în Broșfalău-de-sus și Ioan Bârsan, preot în Ruscior.

Alegerea a fost liniștită, ear' ținuta conducătorilor și a alegătorilor a fost admirabilă. Preoții și învățătorii români au fost la culmea chemării, fiindcă toți au luat parte la alegere. Totuși unii dintre preoți și-au uitat de misiunea lor, au uitat că trăiesc din spinarea poporului român și că mănâncă prescură românească și apoi când se meargă se aperse interesele poporului de pe a cui spinare trăiesc, s'au făcut ureche surdă și au rămas acasă. Acești onor. domni sânt preoții din Nețiu și din Budacul-român. Acestia în loc se meargă la alegere și se lupte ca în comitate se eșim învingători, și-au căutat de alte trebi lipsind dela alegeri. Și apoi drept au și avut domni, căci la alegerea aceasta nu a fost nimenea corț și nici nădejde de ceva căpătare n'a fost. Când cu alegerea de deputat la Bistrița, fiindcă acolo s'a căpătat ceva os de ros au mers, adeocă unde au trebuit să nu meargă, au mers, ear' unde au trebuit să meargă, nu. Sărac popor român, până când vei ave astfel de oameni în frunte!!

Un martor ocular.

Posta redacțiunii și administrațiunii se amână din cauza lipsei de spațiu pentru numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Franzbranntwein-ul
lui
BRÁZAY.
cel mai răspândit
și mai neescepționabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui
Coloman Brázay,
Budapesta, IV., Muzenn-körut nr. 23.

Masagi. Cel mai potrivit spirt pentru masagi e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care frecăm corpul, îndeplinind astfel masagiul. Aplicarea se face punând 1—2 linguri de spirt într'o farfurie sau într'o ciacă și frecând ușor cu mâna curată sau cu un flanel partea corpului, până-când spirtul s'a supt sub piele. Procedura aceasta o urmăim de 3 ori pe zi, și anume dimineața înainte de sculare, la ameză și seara la culcare. O astfel de frecare se ține 15 minute. Franzbranntwein-ul înviorază corpul. 52 13—52'

Ferți-vă de imitațiuni.

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

**Fie-care econoamă
și Mamă**

vrednică este de felicitare, dacă, din considerare la sănătate, cruțare și bunul gust folosește numai cafeaua de malată - Kneipp alui Kathreiner (veritabilă numai în cunoscutele pachete originale).

Casă de vânzare.

În Gurariului, p. u. Orlat, este de vânzare o casă cu grădina mare. De loc e legat și dreptul (scaun) de apă, se pot deci întemeia mori, piua etc. Cei-ce doresc să o cumpere, să se adreseze la **Serb Simu, nr. casei 217.**

75 1-3

Subscrisul primesc în lucrătoria mea de cismărie și păpucărie **doi învățacei.**

73 2-2

Teodor Moldovan,
în Sibiu, strada Gușterii nr. 85.

Anunț.

În o comună mare se află de arădat o casă foarte potrivită pentru a ține în ea **prăvălie și cărcimă.** Casa are dreptul de... Condiții favorabile. Prilegiu foarte bun pentru un neguțetor harnic. Ar ave aici un strălucit viitor.

Cei-ce ar dori a se așeza în această comună, să se adreseze redacțiunii foii noastre, care le va spune cu cine să se pună în înțelegere.

69 3-1

MARELE KRACH.

New-York și Londra n'au trecut cu vedere continentul european, și a căutat să înființeze o fabrică de obiecte de argint, văzând produsele contra unei răsplate foarte mici a muncii. Sânt autorizat a aduce aceasta la îndeplinire. Așadar' trimite ori-cui în schimbul numai a fl.660 următoarele obiecte:

- 6 bucăți din cele mai fine cuțite de mână, engleze.
- 6 bucăți furculițe de argint, patent american, dintr'o bucată.
- 6 bucăți linguri de masă, de argint, patent american.
- 12 bucăți lingurițe de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de supă, de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de lapte de argint, patent american.
- 2 bucăți păhăruțe de ouă, de argint, patent american.
- 6 bucăți farfurișoare Victoria, englezești.
- 2 bucăți sfeșnice de masă cu mare efect.
- 1 bucată st. scurtoare de ciau.
- 1 bucată zăhărnită foarte fină.

74 1-10

42 bucăți împreună pentru numai fl.660.

Toate 42 bucăți de mai sus au costat înainte fl. 40 și sânt de cumpărat acum cu ieftinul preț de fl. 6.60.

Patentul argint american, este un metal alb care păstrează culoarea argintului peste 25 de ani pentru care se garantează. Ca dovada cea mai bună este ca acest inserat

nu este o înșelătorie.

Si mă oblig a reda banii înapoi ori-cui nu s'ar conveni marfa, astfel ca nimeni să nu pearză ocașinea de a-și procura această admirabilă garnitură care convine a fi oferit cu un

elegant cadou de Crăciun și Anul-Nou,
precum și ori-ce casă cu menajiu mai bun. De vânzare numai la

A. HIRSCHBERG.

Agentura generală a uniunii fabricelor de obiecte de argint american patent

Viena, II., Rembrandstrasse 19, II. Telefon nr. 1147.

Se trimite în provincie contra ramburs sau trimițând banii înainte.

Praf de curățit pentru aceste obiecte 12 cr.

Sânt veritabile numai obiectele purtând aci alăturata marcă metal igienică

Estrageri din scrisori de mulțumire:

Cu prima expediție sânt foarte mulțumit și vă rog a-mi mai trimite încă o garnitură **Kalcsa.** **Johann Majorosy, pro-presbiter.**

Am fost foarte mulțumit de eleganta garnitură trimisă

Otto Bartusk,

căpitan Regal și Imperial al reg. 27 de Inf. din Laibach

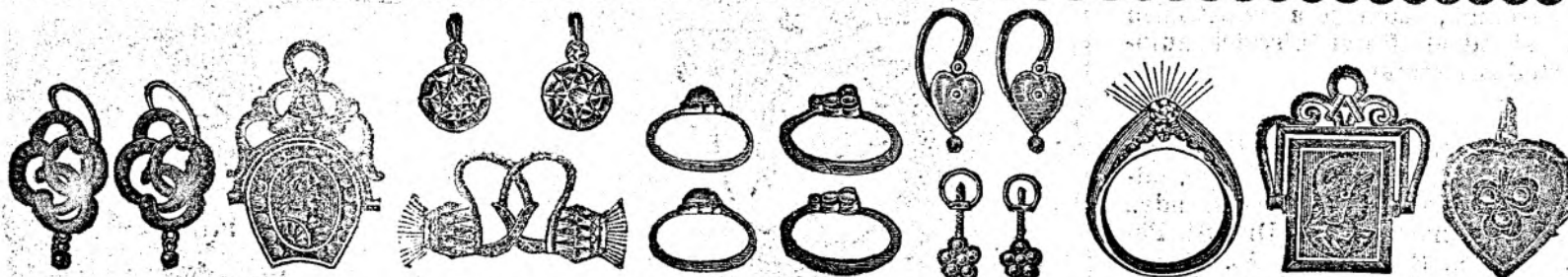
Am primit pachetul și sânt foarte mulțumit, rog trimiteți-mi încă o garnitură de 18 lei **Kalcsa**

Esceleța sa Baroneasa Bánffy

Înainte de asta cu mai mult timp am cumpărat în persoană dela d-ta pentru o familie o garnitură de masă. Familia a fost foarte mulțumită cu marfa primită, de aceea rog să-mi trimiți și mie o astfel de garnitură și 5 cutii praf pentru curățit.

Dr. Victor Colceriu,

medic practic în Lăpușul-ung., Transilvania.

Atelier pentru oroloage nouă,
reparaturi și optica etc.

Și cea mai neînsemnată comandă se execută prompt și cu reîntorcerea poștei și totdeauna cu garanție.

Prospecte bogat ilustrate
gratis și franco.

Julius Erös,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5.

Cel mai mare deposit de
oroloage, juvaericeale, argintării și
aurării din Transilvania, recomandă
ieftin și bun toate produsele ciasor-
nicărilor, juvaergiilor și opticilor.

Cercei double veritabili de aur fl. 1.50.

Deșteptător dela fl. 1.60 în sus.

Oroloage de buzunar dela fl. 2.30 în sus.

Oroloage de părete dela fl. 2.10 în sus.

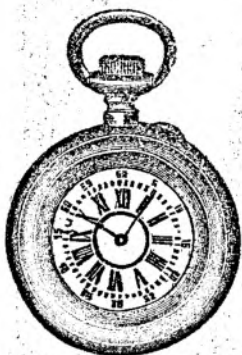
Cercei veritab. de argint dela fl. —.50 în sus.

Cercei ver. de aur dela fl. 1.50 în sus.

Inele veritabile de aur dela fl. 2.50 în sus.

Lanțuri ver. de argint dela fl. 1.— în sus.

Inele veritabile de argint dela fl. —.50 în sus.

Nr. 183 A.

Orologiu de nichel remon-
toir, 50 mm., calitate bună
fl. 3.40, același de calitate
mai bună fl. 4.10, același
cu 3 copereminte tari fl.
4.40, același cu trei cope-
reminte de calitate mai
bună fl. 5.75.

Nr. 194 A.

Orologiu de dame verit.
de argint cu coperemint
duple fl. 6.75, același
cea mai fină calitate
fl. 10.—

[46] 17-52

Nr. 200 A.

Orologiu de dame verit.
de aur, 14 carate, 30 mm.
diametru, frumos gravat,
cu coperemint duple fl.
20.—, același în cali-
tate mai bună fl. 30.—,
același de argint fl. 7.50.

Nr. 187 A.

Orologiu de domni remon-
toir de ruolz (Nensilber),
cu 3 copereminte tari și
frumoase, 50 mm., și esact
fl. 4.50, același în calitate
mai bună fl. 5.50, același
de argint fl. 6.75, același
de argint mai bun fl. 8.50.

Nr. 196 A.

Orologiu de dame verit.
de aur, 14 carate, foarte
frumos fl. 20.75, același
foarte taro fl. 27.50.

Nr. 128 A.

Orologiu de oțel negru,
frumos și cu garanție fl.
3.40, același cu mașinerie
foarte bună fl. 4.50, ace-
lași cu coperemint duple
fl. 4.50, același cu cope-
remint cu mașinerie foarte
bună fl. 7.50.